

ELŐFIZETÉS

HETILYVEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hatásos pont sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, január 23.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A püspökválasztás előtt.
A kormány engedménye a katonai javaslatokban.
A csendőrség új beosztása.
Az aradi ruhakészítő-szövetkezet.
Papok a cölíbatús ellen.
Kirábalt pénzeslevélhordó.
A csoda-rabbi a járásbíró előtt.
Csak Csirjék kitüntetése.
A terbli vége.
A tanár ur gavalériája.
Krivány János válpőre.
Újabb ingatlanok Weitzer János hagyatékában.
Az ékszer bolondja.
Megjédt betörő.
Tárca: Menyasszonyt keresnek. Irta: Vértesi Arnold.
Regény-Csarnok: A távollevő. Irta: Montégut Maurice.

A püspökválasztás előtt.

Arad, január 22

Az aradi román püspökválasztás előkészületeinek eddig az a képe, hogy Hamsea Agoston küzd egy láthatatlan ellenféllel. A Mangra-párt eddig titkolja a maga jelöltjének nevét. A nyilvánosság előtt ezt azzal indokolja, hogy nem akarja a maga jelöltjét a választás előtt meghurcoltatásnak kiténi, de a valóság az, hogy a párt nem tudott még a jelölt személyében megállapodni.

Legutóbb olyan hírek kerültek felszínre,

mintha Mangra pártja közeledett volna Hamseához és bizonyos követelések ellenében hajlandó az ő püspökké választásához hozzájárulni. Erről azonban egyik párt se tud és az első választás alatt a végéig kiélesedett ellentétek valószínűtlenné is teszik, hogy ez a megegyezés, noha az egyházmegye békéje talán kívánatos tenné, létrejöhesse.

A választások előkészületeinek nevezetesebb eseménye az volt, hogy Mangra Aradra jött. A nyilvánosság előtt ennek a látogatásnak azt a színezetét adták, hogy Mangra néhány jóbarátjának névnapjára (a román János-napra) jött Aradra, de kétségtelen az is, hogy Mangranak ez a látogatása a püspökválasztással volt összefüggésben.

A Hamsea-párt emberei e közeledésről eddig nem tudnak. A Hamsea-párt bizik a győzelemben, annál is inkább, mivel az előző választásnál több zsinati tagot személyes rokonszeny kötött Mangrához, s miután most Mangrától nincs szó, ezek most szívesen szavaznak Hamseára.

A Mangra-párt egy vezető emberétől a következő információkat vesszük:

A Mangra-párt eddig hivatalosan nem állapodott meg a jelölt személyében. Annyi tény, hogy miután Mangra kijelentette, miszerint újabb megválasztatása esetén nem fogadná el a püspökséget, a párt nem fog újból Mangrára szavazni. A párt eddig csak azt határozta, hogy szolidaritásban

marad és igyekszik azt esorbittatlanul fenntartani. A küzdelemben azonban a párt vezetője Mangra lesz. A jelöltségre eddig a következők nevei kerültek forgalomba: Musta Filaret karánsebesi arkimandritáé, Papp J. János dr. aradi protoszincellusé és végül, habár igen kevés valószínűséggel, Oláriu dr. a karánsebesi román papnevelő igazgatójának neve. Csorogár Romulusz nem pályázik a püspökségre és róla nincs is szó. Arról, hogy a Mangra-párt közeledett volna, nem tud, de ha ily eszme föl is merülne, a legvalószínűtlenebb, hogy annak sikere volna.

Mangra Vazult — az említett forrás szerint — a meg nem erősítés híre egyáltalán nem törte meg s ő kinyilatkoztatta, hogy a megerősítés előzményei után, jobb is szereti, hogy így történt: az ő helyzete, mint püspöké ugyanis tarthatatlan lett volna, miután látta, hogy a kormánynak nincs meg benne a bizalma.

Eddig szól a Mangra-párt köréből vett információ. Más oldalról érkező hírekkel összevetve, körülbelül bizonyos az, hogy a Mangra-párt titkos jelöltje: Musta Filaret karánsebesi arkimandrita.

A püspökválasztó zsinat egy üresedésben levő helyét vasárnap töltötték be, Belényesen. A Hamsea párt jelöltje Papp Miklós nagyváradi pénzügyigazgató volt, a Mangra-párté Papp János dr. ügyvédjelölt. A választás eredményét konstatáló scrutiniumot még nem tartották meg, de

TÁRCA

Menyasszonyt keresnek.

Irta: Vértesi Arnold.

Nagy izgalomban volt néhány nap óta Solyomháza. A negyvenezer lakossal bíró város egész intelligenciája mind csak arról beszélt, hogy megérkeztek Lessenyeyék. Tudniillik özvegy Lessenyeyné Boldizsár fiával.

Összeköttetések, ismerősök, rokonok voltak itt még a régi időből, mert Lessenyeyné ide való leány volt s itt ment férjhez Lessenyey Boldizsárhoz, a ki akkor itt törvényszéki bíró volt. Azóta azonban kuriai bíró lett, meg is halt és csodálatos módon nagyon jó anyagi viszonyok közt hagyta hátra a feleségét, a helyett, hogy adósságok közt hagyta volna, mint némely más kollégája.

Saját házuk volt Budapesten és a hogy a hir beszélt, sok-sok telkük, emikát nagyon olcsón vásároltak össze s nagyon drágán fognak eladni. A boldogult kuriai bíró, úgy látszott, a jogtudományt össze tudta egyeztetni a fián tudományával.

Egyetlen fia maradt, aki most huszonöt éves volt s a reá néző szép örökség mellett még kétezer forintos hivatala is volt valami nagy bankban, ami idővel fölmehet majd négyezerre, haterre. Isten tudja mennyire. Szóval kitűnő parthi volt.

S evvel az egyetlen fiával jött most Les-

senyeyné Solyomháza. Meg is mondta, hogy a rokoni szereteten kívül mi hozta ide.

Megakarja házasítani a fiát. De nem kell neki fővárosi leány. Olyat nem hagyna elvenni a fiának. Azok mind hiuk, cifrákodik, rosszak.

Azért jött Solyomháza, hogy itt keressen Bódikának való menyasszonyt. Egyrészt azért, mivelhogy ő maga is idevaló; másrészt meg azért, mert azt hiszi, hogy az itteni leányok bizonyosan jobbak. Legalább az ő idejében sokkal jobbak voltak.

— Most is, lelkeim, most is — erősítette Bodnárné, a törvényszéki elnök neje, akinek szintén lett volna egy eladó unokahuga.

— A szerénység a fő, amit akar — jelentette ki Lessenyeyné. Alázatos és istenfélő legyen, csöndes és házias. Természetes, hogy jó házból való legyen.

— Természetes, nagyon természetes — helyeselte Bodnárné.

— Aztán valamikéje legyen tejbe aprítani való is.

— Persze, persze.

— No hát, édesem, ha olyat tudsz, ajánlhatnál nekem.

— Hogyne tudott volna Bodnárné. Tudott bizony. Itt van mindjárt az ő kis huga, Etelka. Igen jó nevelésű leány s két nagynénje is van, akik rá fogják hagyni mindenüket.

Ámde mások is voltak Solyomháza, a kiknek szintén voltak jónevelésű leányai, vagy hugaik olyanok, kik nemcsak örökségi kilátásokkal dicsekedhettek bizonytalan nagy-

nénik és nagybácsik részéről, hanem valóság-gal is pénzt hozhattak mindjárt a konyhára.

Solyomháza sok a jómódu uri család, s Lessenyeyék válogathattak a jónevelésű leányok közt.

A méltóságos asszony minden ismerősének elmondta:

— Nagy hálával tartozom nektek, lelkeim, ha valami derék menyasszonyt tudnátok ajánlani a fiamnak. Sulyos gond az, lelkeim, hogy megtaláljam az igazit, aki az én Bódikámnak való. De már csak magamra vettem, mert az édes anyja mégis csak legjobban ki tudja választani.

Ami a fiát illeti, arról csak dicséretet mondhatott a méltóságos asszony:

— Olyan jó az, mint a harapás kenyér. Csupa szelidség és csupa gyöngédség. Nem úgy van ám ez nevelve, mint azok a léha, kicsapongó éjjeli uracsok, akik ledér hölgyek után szaladoznak s kétes hírű ismeretségeket kötnek. Ez olyan szende és ártatlan, mint egy fiatal leány. Ugy neveltem. Ez nem tesz semmit az édesanyja megkérdezése nélkül. Tudja, hogy amit az édes anya mond, az csak javára válik. Ilyen az én Bódi fiam. Örülhet az a leány, aki majd a felesége lesz.

— No leányok, ne hengejtek, — intette Zsadyányiné a két leányát; — itt most más hurokat kell pengetni. Ennek a nagy muljának nem kellene a szellemes leányok, hanem csak az olyan szemlesütők, az olyan báránykák.

hir szerint Papp János dr. kapta volna a többséget. Ez esetben azonban a választást előreláthatóan meg fogják támadni, miután Papp János dr., bár nagykorúsítva van, még nincs huszonnégy éves, a statutumok szerint pedig csak ilyen választható meg zsinati taggá.

A mennyiben csakugyan Musta Filaret lenne a titkos jelölt, Hamseának vele szemben kétségtelenül több eshetősége van, miután Musta idegen ember, Hamsea pedig évek hosszú sora óta az aradi egyházmegyét szolgálja s az ő megválasztását a kormány és az aradi társadalom is szívesen látná. +

A katonai büntető törvénykönyv reformja.

Ez a sokat hányt-vetett kérdés ismét felszínre került. Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy a magyar és az osztrák minisztériumokban vasárnap közös tanácskozást kezdenek meg, amelyek előreláthatólag három hétig fognak elhúzódní. — Ez a hír azonban korántsem jelenti azt, hogy a katonai büntető törvénykönyv reformjából tényleg lesz is valami. Megszoktuk már, hogy Bécsből, valahányszor újabb katonai követelések vannak napirenden, ezt a mézes madzagot mindanyiszor végighuzzák a magyar politika száján. Négy év óta tartogatják láda fiában ezt a kérdést, s mindig előveszik, valahányszor csalogatóra van szükség. Ahogy eddig nem valósították meg, épúgy most sincs kilátás az ígért beváltására.

Győrffy Gyula ügye A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága gróf *Andrássy* Tivadar elnöklésével és *Heintz* Hugó előadása mellett ülést tartott. A bizottság befejezte *Győrffy* Gyula összeférhetlenségi ügyében az előkészítő eljárást és legközelebb az összeférhetlenségi ítélő bizottság elé terjeszti. *Győrffy*nek az *Engel*-féle fonógépre vonatkozó ügyét a bizottság január 23-án délelőtt 10 órakor tárgyalja.

Magyar párt. Liptószentmiklósról táviratozzák lapunknak: A Liptó megyében alakult új párt, a magyar párt *Thuránszky* Zoltán földbirtokos elnöke alatt e hó 27-én tartja alakuló közgyűlését Liptó-Szt. Miklóson. Az új pártnak a magyar intelligencia köréből már mintegy száz tagja van.

Nem lehetett ráismerni a két Zsadányi leányra, úgy megváltoztak, olyan csöndesek és olyan szemérmesek lettek, mintha zárdába készülnének s már kezükben tartanák a lilicszálat, amivel őket lefesteni fogják majd, ha kanonizálták.

Egész Solyomházán nagy hódítást tettek a szende erkölcsök. Nem lehetett pajkos nevetést hallani. Vagy ha félig kitört valami afféle egyegy fiatal leány ajkán, a mamák szigorú pillantása rögtön elfojtotta.

Aközben nagy uzsonnák adattak. A solyomházi uriaszonyok ki akartak tenni magukért. Az asztalok görnyedeztek a sütemények és befőttek sokasága alatt.

Lessenyey Bódika úgy élt, mint valami kiskirály. Kínálgatták, etették s akármit mondott, az mind nagyszerű volt. A kopott viccek, melyeket a bankból hozott és most megeresztgetett, gyújtottak.

— No de ilyet.

A méltóságos asszony a főhelyen trónolt s a leányok sorban oda jöttek kezét csókolni. A buzgóbbak kétszer is, háromszor is. Mert otthon reájok parancsolt a mama:

— A néninek kedvében járjatok.

Idáig azonban még nem választott ő méltósága. Néha ugyan megkérdezte a fiát:

— Hogy tetszik neked ez a Sárika?

Vagy pedig:

— Mit mondasz ehhez a Zsuzsikához?

De nem azért, mintha már azt kiválasztotta volna a méltóságos asszony, csak éppen, hogy Bódika is szóljon már valamit.

Bódika a vállait vonogatta. Hát mit mond-

A kormány engedménye a katonai javaslatokban.

(A holnapi értekezlet előzményei.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, január 22.

Holnap tartja meg a szabadelvű-párt nagy érdeklődéssel várt értekezletét, a melyen, úgy látszik, tisztázódní fog a katonai javaslatok sorsa. Es talán tisztázódní fog a most meglehetősen összebonyolult helyzet is, úgy, hogy a pártok figyelmét a szombaton kezdődő harc napján nem fogja elvonni magától a tárgytól mellékes összeütközés és annak eligazítása.

A mai táviratok már jelzik, hogy a kormány hajlandó némi engedményt adni az ellenzéknek. Hírlik, hogy a zászlókérdés és a katonai perrendtartás dolgában az ellenzék álláspontját elfogadó nyilatkozatot tesz a kormány, a két éves szolgálati időt azonban, sajnos, nem fogadja el. Azt is jelzik, hogy a nemzet e réven „értékes vívmányokhoz jut”. Hogy mik lesznek ezek a vívmányok, ma még nem tudni. A holnapi értekezlet talán világosságot vet ezekre is, a mikor alkalmunk lesz méltányolni a vívmányok értékét.

Apponyi Albert memorandumával szintén foglalkozni fog az értekezlet azon cikk kapcsán, mely erről a *N. Fr. Pr.* hasábjain megjelent. Mindezt bőven elmondja alább következő távirati tudósításunk:

Az indiskrét képviselő.

Budapestről jelenti tudósítónk:

Politikai körökben ma egyébről sem beszéltek, mint arról az indiskréciónról, melyet egy volt nemzeti párti képviselő követett el akkor, amidőn *Apponyi* Albert grófnak *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz benyújtott memorandumát a *Neue Freie Presse* tudósítójának elárulta. A nagy felháborodást megmagyarázza a kommentár, amelyet fővárosi tudósítónk előtt egy volt nemzeti párti képviselő kifejtett.

Apponyi Albert gróf — ugymond — nem akart konfliktust a *Szell* kormánnyal, még ke-

jen? Ő megmondta már otthon, hogy nem akar házassodni.

— Nem értesz te ahhoz, — felelt arra az anyja. — Ha én azt mondom, hogy itt az ideje, hát itt az ideje. Aki ilyen korában meg nem házassodik, abból mind kórhely lesz.

— De hát miért kell nekünk gazdag leányt keresni, édes anyám?

— Miért? Hát csak nem vehetsz el valami varróleányt vagy valami sziniiskolai növendéket?

Bódika elpirult. De hát az lehetett azért is, hogy ilyen szörnyüséget fóltehetett róla az édes anyja.

— No, no, hiszen tudom, hogy te ilyet nem tennél, — nyugtatta meg ő méltósága. — Te jó fiu vagy és én olyan menyasszonyt szerzek neked, akivel megelégedhetel.

— Elhiszem, édesanyám, elhiszem; de miért fáradsz?

— Fáradok én, édes fiam, szívesen.

— Mennék inkább haza, édesanyám.

— Majd hazamegyünk, majd, de csak jegygyűrűvel. Bíz csak rám, fiam.

Szegény anya, ha tudta volna, hogy mi-alatt ő így szorgoskodik, gondoskodik és latolgatja, ki volna a fiának való menyasszony, hol kószál az alatt délőtti üres óráiban az ifju *Lessenyey* Boldizsár ur.

Bizeny, ha meg kell vallani az igazat, ott ólálkodott az ifju ur a színház körül s nem valószínű, hogy csupán a színház épületét megbámulni jött volna oda naponkint, noha a solyomháziak nagyon büszkéek a színházukra s azt tartják, hogy Budapesten sincs olyan. Ténfegers közben aztán egy tűzesszemű

vésbé magával *Szell* Kálmánnal, akit híven, becsületesen támogat, sőt személyéhez annál inkább ragaszkodik, mert a miként a belügyi kormányzatban beállott nevezetes és kedvező változásokat *Szell* Kálmán működésének tulajdonítja, másrésztől épen most a kiegyezés megvalósulásának küszöbén nem akar akadályokat gördíteni, még kevésbé válságba sodorni a kormányt.

Amidőn tehát a katonai javaslatok tekintetében bizonyos óhajokat fejezett ki, akkor esupán politikai multjához maradt hű *Apponyi*, aki a véderő tekintetében a nemzet teherviselési képességét arányba kívánta hozni mindig az egyes katonai követelésekkel. Ezekre az óhajtasokra nézve garanciákat is kapott *Apponyi* Albert.

Már most annál érthetőbb és felháborítóbb az elkövetett indiskréción, mert sem *Apponyi*nak, sem a kormánynak nem volt szándékában az ügyet kiélezní és nyilvánosan pertraktálni, különösen pedig addig nem, míg a pártértekezleten a dolgok nem tisztázódnak.

Az illető volt nemzeti párti képviselő ellen a felháborodás oly nagy, hogy személye titokban sem maradhat többé. Sejtik is már, hogy ki volt az indiskrét képviselő. Az illető nem maradhat benn a szabadelvűpárt kebelében, az bizonyos; nem maradhat benn annál is inkább, mert ellene olyan sértő kijelentések hangzottak el, hogy önmagának is jelentkeznie kell és le kell vonni indiskréciónja következményeit.

A memorandum.

A *N. Fr. Pr.* a fönti távirati tudósításban érintett cikket budapesti levél alakjában két hasábon keresztül közli. A cikk írója azzal kezdi a levelet, hogy egy volt nemzeti párti képviselő közölte vele *Apponyi* Albert gróf memorandumának tartalmát.

Apponyi óhajtasai a következő pontok körül forognak:

1. A két éves szolgálati idő.
2. A béke és hadi létszám hosszabb időre való megállapítása,
3. A katonai büntető perrendtartás reformja.
4. A póttartalékosok rendkívüli behívásáról szóló törvény megszüntetése.

csinos kis barna hölgyecskével is szót váltott néha. De a hölgyecske csak úgy félvállról felel neki:

— Mit akar? Miért ácsorog mindig itt? Menjen csak, amiért jött menyasszonyt vadászni.

— De *Iduska*, hiszen csak azért jöttem ide, hogy magát láthassam, — esengett az ifju ur.

— Lárifári. Azért jött, mert a mamája rá parancsolt.

— Esküszöm, *Iduska*.

— Hallgasson maga gyámoltalan nagy gyerek! Olyan bajusza van, mint egy huszárkapitány, bátorsága meg annyi sincs, mint egy hároméves babának.

— Azt mondja, hogy nincs bátorságom?

— Azt mondom.

— Majd meglátja.

Iduska ránézett a ragyogó fekete szemével, aztán elnevette magát:

— No arra kíváncsi vagyok.

— Hát azt hiszi, hogy én nem merném megmondani az anyámnak?

— Azt hiszem. Budapesten se merte, amikor én a sziniiskolába jártam. Hát most, hogy merné?

Lessenyey Boldizsár megfogta a fiatal leány kezét:

— Ha maga is merne értem valamit.

— Ugyan mit? De eressze el a kezemet, mert valaki meglát bennünket.

— Bánom is én — felelt az ifju ur, aki élesen nekitüzesedett.

— De én bánom — mondta a leány. — Én

5. A közös hadsereg póttartalékának le szállítása és a honvédség póttartalékának szaporítása.

6. A magyar tisztek visszahelyezése magyar ezredékhez.

7. Ne lehessen magyar ezrednél tiszt olyan egyén, aki nem bírja a magyar nyelvet.

8. A közös hadsereg jelvényeinek reformja.

9. A közös hadügyminiszter befolyásának kizárása az újoncjutalék és a kedvezmények (szolgálat alól való fölmentés) kérdésében.

10. A hadkiegészítő kerületek beosztása, hogy lehetőleg minél több magyar nyelvű ezred legyen.

A M. H. Apponyi memorandumának közlését a következő érdekes kommentárral kíséri:

„A szabadelpártban óriási izgatottságot okozott ez a dolog. Annál is inkább, mert a budapesti levél írója, cikkét azzal kezdi, hogy *egy volt nemzeti párti képviselő közölte vele a memorandum tartalmát.*

A klubban jelenlevő volt nemzeti párti képviselők a legnagyobb felháborodással tiltakoztak ez állítás ellen. Csakhamar megállapították, hogy a memorandumot a képviselőház hat tagja ismerte; ezek: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, Apponyi Albert gróf, házelnök, Andrássy Gyula gróf, képviselő, Szentiványi Árpád képviselő, Bolgár Ferenc képviselő.

Senki sem tételezte fel egy pillanatig sem, hogy a nevezett politikusok egyike követte el az indiszkréció. És ha valaki kételkedhetett volna is ez irányban, a nevezett urak határozott kijelentései eloszlatták volna kételyeit.

Bolgár Ferenc a leghatározottabban, hangosan *alávuló, aljas embernek* nevezte azt, akinek indiszkréciója révén a N. Fr. Pr. tudomására jutott a dolog. És ebben teljesen igaza volt. Mert minden némileg is beszámítható magyar embernek tudnia kellett, hogy amikor ezt a dolgot egy osztrák lap tudósítójának elárulja, *hazaárulást* követ el.

Olyan belső ügye volt ez a magyar politikának, hogy a beavatott politikusok még legbizalmasabb embereik előtt sem beszéltek a memorandum tartalmáról. Merjük állítani, nincs az az elkeseredett magyar ellenzéki lap, amely a tárgyalásokat ismerve, s ama veszélyek tudatában, amelyet egy indiszkréció föl idézhet, ne mellőzte volna a memorandum közlését *most*, a jelen időpontban. És ekkor akad oly meggondolatlan, könnyelmű egyén, aki Magyarországnak ezt az ügyét kiszolgáltatja egy osztrák lap tudósítójának!

nem akarom, hogy minden ember lássa, hogy szorongatja maga kezemet.

— Igen, mert magának nincs bátorsága.

— Vajjon mire?

— Hogy elszökjék velem.

— Nem ment el az eszem.

— De az enyém már elmenőfélben van, — szolt a kétségbeesett fiatal ember. — Hát nem könyörül rajtam?

— Csacsi maga, Bódika, — mosolygott a leány. — De jöjjen ide be a színház csarnokába. Vagy tíz percig beszélgethetek magával.

Déltájban a törvényszéki elnöknek vizített Lessenyeynének s azt kérdezi többi közt:

— Hová utazott a fiad, lelke?

— Az én fiam? — bámult a méltóságos asszony.

— Az én uram kint volt a vasutnál, várt valakit, ott látta.

— Talán csak kísértelt?

— Dehogyan. Az uram látta, mikor felszállt a vonatra.

— Felszállt? Oh a szerencsétlen gyerek! Nem akar házasodni, azért szökött haza. Halottal már ilyet?

Másnap reggel már otthon volt Budapesten Lessenyeyné is.

— No, no, édes fiam, ha éppen nem akarsz, hát nem muszáj megházasodni.

— De akarok és muszáj is, — szolt a fiu. — Megszöktettem valakit, most már el kell venni. Ne is szólj ellene, anyám, mert ugyanis hiába. Mondom, hogy muszáj elvenni.

Méltán okozott ez felháborodást. És amikor Széll miniszterelnök félkilenc óra tájban feljött a klubba, izgatott csoport vette körül.

Nemsokára megérkezett Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter is, aki csak azért jött fel a pártkörbe, mert a Neue Freie Presse-ben olvasta a közleményt. Katonás őszinteséggel mondta meg véleményét.

Ugyanily határozottan mondta meg — az indiszkréció elkövetőjére nem nagyon bizelgő — véleményét Széll miniszterelnök is.

Apponyi Albert gróf nem volt a pártkörben, de a Ház elnöke — ezt a leghatározottabban irhatjuk meg — a legnagyobb mértékben felháborodott a N. Fr. Pr. levelein s még a déli után folyamán írásban közölte ezt a miniszterelnökkel.

Affér a memorandum miatt.

Ma Szentiványi Árpád és Bolgár Ferenc országgyűlési képviselők Dókus Ernő és Nyegre László képviselőkkel megkérdezték Singer Zsigmondot, a N. Fr. Pr. budapesti levelezőjét arról, hogyan jutott a bécsi lap az említett interviu birtokába s ki volt az a volt nemzeti párti képviselő, aki a beszélgetést közölte.

Singer Zsigmond kijelentette a képviselő megbízottak előtt, hogy a *hir forrását nem nevezheti meg*, s a tudósításában érintett személy *egy volt nemzeti párti politikus.*

A hírlaptudósítónak ebből a válaszból azt következtetik, hogy ezek szerint a *hir-forrás* nem is lehet autentikus.

Engedmény az ellenzéknek.

Budapestről táviratozza rendes tudósítónk:

Kormánykörökben hire jár, hogy a kormány a katonai javaslatok tárgyalásánál a *zászlókérdés és a katonai perrendtartásban az ellenzék álláspontját elfogadó nyilatkozatot fog tenni.* A két évi szolgálati időt azonban nem fogadja el.

Kérdés, hogy vajjon az ellenzék ezzel megelégszik-e és lemond az obstrukcióról, vagy ragaszkodik a két évi szolgálati időhöz.

A holnapi értekezlet.

A függetlenségi párti Magyarország beavatott helyről vett hiteles információja szerint a katonai javaslatok körül a szabadelpártban folytatott diskusszióknak *meg lesz az eredménye, melyek folytán a nemzet értékes vívmányokhoz jut.* Éppen ezért a politikai világ a legfeszültebb figyelemmel várja a szabadelpárt holnap esti konferenciájának eredményét.

Ugyancsak a M—g közli, hogy a N. Fr. Pr. indiszkréciója *rendkívül kínos hatása dacára a tárgyalások folyamát nem érintette.*

A félhivatalos Magyar Nemzet ma esti kiadásában a következőket írja:

Konstatálni kívánjuk, hogy a N. Fr. Pr. közleménye *sokban megfelel az igazságnak*: a miniszterelnök és Apponyi közt tényleg folytak megbeszélések. Valószínűnek tartjuk, hogy a holnapi értekezleten ez iránt *nyilatkozatok* lesznek, még pedig — reméljük — olyan természetű nyilatkozatok, melyek *kizárnak minden konfliktust, a mi a párt békéjét megzavarni alkalmas volna.*

TÁVIRATOK.

Kínai államcsíny.

London, január 22. A Standard-nak egy kínai tudósítója azt jelenti Pekingből, hogy Tungfuzsziang tábornokot pekingi barátai táviratokkal rá akarták venni, hogy Pekingbe jöjjön, az idegeneket elűzze, a *császárt trónjától megfosssa* és helyette Pucsun-t, Tuan herceg fiát ültesse a trónra.

Chamberlain utja.

Johannesburg, január 22. Chamberlain és Milner tegnap itt tanácskoztak a bányák képviselőivel Chamberlain megígérte, hogy a külügyi hivatal oda fog hatni, hogy Uganda és a többi afrikai gyarmat munkásokat küldjön Dél-Afrikába.

London, január 22. A Standard-nak azt jelentik Johannesburgból, hogy Chamberlain a bányatársaságok képviselőivel folytatott beszélgetés alkalmával azt ajánlotta, hogy a kormány 5000 angol földmunkást küld Dél-Afrikába, ha a bányatársaságok kötelezik magukat, hogy maguk is ugyanannyi munkást szerezzenek. A társaságok képviselői azt mondták, hogy a részvényesek aligha fognak ilyen kísérletezésbe belemenni.

A venezuelai fölkelés.

Páris, január 22. A Havas-ügynökség jelentik Marakabóból: A Panther, Gabelle és Vireta német hadihajók délelőtt 10 óra óta bombázzák a San Carlos-erődöt. A venezuelaiak bátran viszonzozzák a lövöldözést.

Caracas, január 22. Biera felkelőtábornok éjjel megtámadta Corót, de 200 főnyi veszteséggel visszaverték.

A csendőrség új beosztása.

(A decentralizáció. — Új referens a miniszteriumban. — Háromszáz óra. — Járás-örmsesterék. — A csendőrök fizetésjavítása. — A szolgálat megkönnyítése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

A megyék közigazgatási bizottságainak évek óta sok gondot okoz a csendőrhány. Arad megyében különösen nagy és sűrű panaszok hangzottak el a közbiztonság hiányos megvédéséről s hogy ezeket a panaszokat mindeztideig nem orvosolták, annak oka éppen a reform-készítésben keresendő. Három nap óta külön referense van a csendőrségi ügyeknek a belügyminiszteriumban: posztupici Kosztka Pál csendőralezredes személyében. Kosztka, aki a budapesti csendőrkerület parancsnoka, dr. Selley Sándor osztálytanácsos mellé van beosztva vele együtt állapítja meg a reformokat, mindaddig a helyén maradva, amíg valamennyi sürgős kérdés meg nem lesz oldva.

Az első nagy feladat a *csendőrség decentralizációja*. Sokat vár ettől a kormány. El fogják vele érni azt, hogy az őrsök praktikus beosztása, további egyes őrsöknél a létszám apasztása által kétszáznyolcvankilenc új csendőrsőt nyernek. Az újítást először a második, szegedi kerületben kezdik meg, ahol már ez évi június elején életbe lép az új rend. Azért kezdik Szegeden, mert ebben a kerületben sok lovascsendőrt vonhatnak el s helyezhetnek át oda, ahol viszont gyalogos csendőrré van szükség. Eképpen sok lovaslegességé válik. Az ilyen lovaskerület és tartásdíját pedig arra fordítják majd, hogy az új őrsök élére csendőraitiszteket tessenek, amivel elérik azt, hogy a közel jövőben egy sereg érdemes csendőrből tényleges altiszt lesz.

A közel háromszáz tervbe vett őrshez ugyanannyi új parancsnok kell. Világos, hogy az előlépési viszonyok végre alaposan meg fognak javulni ilyenformán. Megjegyezzük, hogy a decentralizálás munkájával legkésőbb az erdélyi kerületben készülhetnek majd el, mert ott csak májusban állapítják meg a végleges beosztást. Fontos és a nagyközönséget is közérdeklő kérdés lehet az, hogy mely nagyobb községek juthatnak elsősorban őrshez. A többi közül az juthat hozzá inkább, amelyik díjtalanul kaszárnnyát ad a csendőrségnek.

A decentralizálás munkája félesztendő óta folyik s már a vége felé közeledik. Kétségtelen, hogy nagy előnyére lesz a közbiztonságnak.

nak, ha a megvalósítás minden részletében is a célszerűség s nem egészen a takarékoskodás elvét tartják az illetékes körök szemük előtt.

Nagyfontosságú reform az is, amely a járás-örmesteri intézmény szervezését célozza. Tervezete egészen készen van már s eddig csak amiatt nem valósult meg, mert ez is megakadt a belügyminisztériumban. Ha mindent meg is tesz érdekében az új referens, akkor is csak júliusra léphet életbe. A járás-örmestereket kivonják a tömeg-átalányból; nem napi zsoldot, hanem fizetést fognak kapni. Az eddigi megállapodás értelmében évenként 1440 korona lesz a törzsfizetés, tehát mintegy negyedszázad koronával több, mint eddig. Azonkívül megmaradnak a pótlékok. A mindennapi terhes szolgálat alól fölmentik a járás-örmestert, hogy idejét legalább a járásába tartozó őrsök felügyeletére és más — közigazgatási, bírósági — hatóságokkal való hivatali érintkezésre fordítsa.

Minden tekintetben át fogják alakítani s egyszerűsítik az őrsök irodai ügykezelését is. Az erre vonatkozó jól sikerült tervezetet nem-sokára életbe léptetik.

A részletezett reformokkal egyidőben megakarja valósítani a csendőrségi ügyosztály azokat a kedvezéseket, amelyeket a legénység anyagi helyzetének javítására, szolgálatának könnyítésére megállapítottak. Kosztka alezredesnek gondja van rá, hogy meggyőzze az intéző fórumokat ennek a dolognak jelentőségéről, sürgőségéről. S a kormánynak be kell látni, hogy a mostani nyomoruságos életviszonyok közt képzett, megbízható és állandó csendőr-állományról beszélni sem lehet. Fokozatosan, még pedig lényeges fokozással javítani kell a fizetésen, könnyíteni azon, hogy a legények családi tűz-helyet alapíthassanak.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Egy szegény ifjú története, dráma. Császár Imre vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Koldusdiák, operette (Páros bérlet.)

Balassa Bálint.

— Bemutató előadás Császár Imre vendégfelléptével. —

Fiatalkori első nagyobb alkotása Balassa Bálint. Költői szépségekben gazdag, de hiány van még a drámai erőnek és nem teljesen ment szerkezeti hibáktól. Mintha nem volna Martos Ferenc színművében elég lélektani ok a jellemények magyarázatára, mintha csak egy gyönyörűen megírt elbeszélő költemény volna, melynek egyedüli célja az édesszavú énekest tetszetős alakban elének állítani.

Hanem azért nem mindenben érték egyet az Aradi Közlönyben ma megjelent előzetes kritikával. Balassa Bálintban igenis van nemes, van hősiesség, van nemes vonás lovagiassága, mely sohasem tagadja meg magát, hősiesség, melyet nem kisebbíthet az, hogy törpe emberek veszik körül. Ugy van megrajzolva ez az alak, hogy bizonyosan ilyen maradna más környezetben is. És nem nemes, nem hősi az, ki százszor inkább meghal, sem hogy elvegyen mást, mint akit szeret, hogy ez uton meneküljön? Legnagyobb hibájául talán a befejezést lehet felróni a darabnak, mikor — bár a történethez hűen — megszökik Balassa börtönéből, pedig Anna, egyedül igaz szerelme kész a király lábai elé borulni bocsánatért, s mint később kitűnik, meg is kapja azt. Ez a befejezés a történeti hűség kedvéért erőltetett. Szobor lenne, természetesebb lenne, ha Balassa bevárná Anna visszatérését, meghallgatná a

kegyelmet, vagy ha kell az ítéletet. Ez a vég hősiességét is jobban kidomborítaná.

A darab meséje egyszerű. Balassa megérkezik Miksa császár udvarába, hol gyermek-kori ideáljával: Losonczy Annával találkozik. Még mindig rajongva szeretik egymást, meg akarja szöktetni Annát, de ez tréfával felel, hogy csak a királyné engedelmével és egy kis „udvarlás” után lesz a felesége. A szerelmes és lobbánékony Balassa ilyen szavak hallatán haragra gyul, s még az a gyanu is szívébe lopódzik, hogy a kertben Annának volt légyottja. Hiába menti magát Anna, szemébe vágja, hogy már nem hisz neki, és az udvari hölgyeknek bökölve, táncos fejébe a felvonást, miközben Losonczy Anna keserűségében Ungnadról igéri kezét.

A második felvonásban Balassa vándorló lantos képében jön az egri várkastélyba, hol Ungnadról feltékenyen őrszi fiatal nejét. Losonczy Anna rövid időre egyedül marad imádozóival, kit Balassa szemrehányó, majd heves párbeszéd után el akar rabolni a várfalon keresztül. Ekkor tér vissza a férj, őrségért kiált, s mindannyian Bálintra rohannak, ki pár embert leszur, de végre elesik. Rendkívül hatásos ez a felvonás, de költői szépségekben is gazdag az egész felvonás. Gyönyörű, amint Anna Fruzsinnának panaszkodik, de talán még szebb, mikor Bálint így beszél:

..... csodaszép zenéje
Visszhangra költi lelkem hurjait.
Csodás, mennybéli összhang árad itt
E lant falan belül, egy oceánba
Sülyedt világ jó újra napvilágra.
Ezer pókhalos kérdés csendül ujból,
Harangzugas egy rombadólt toronyból

Költő az, igazi költő, aki így ír.

A harmadik felvonásban a fiatal király és az anyakirályné hallgatják a fogoly költő ellen emelt vádakot, ki azonban oly szépen, szívhez szóló argumentumokkal védi magát, hogy a király már kész megbocsátani neki. Az utolsó vádra azonban, hogy Ungnadról feleségét megakarta szöktetni, nincsen válasza, mire ki mondják fejére a halált. Losonczy Annán ekkor győzelmeskedik a szerelem, megakarja a szeretett ifjút menteni, s kikiáltja, hogy ő akart szökní. Ungnadról ennek hallatán összeesik és meghal. Színházi tekintetben ez a felvonás-vég is mesteri.

A befejezésről már előbb szólattunk. Losonczy Anna a börtönbe lopódzik, elmondja a király kegyelmének feltételeit, melyek szerint Balassának Bebek Juditot kell elvennie, s ha erre hajlandó, szabad lesz. Balassa hősiességgel utasítja vissza ezt az ajánlatot, mi erőt ad Anna szerelmének ahhoz, hogy még egyszer könyörögni menjen a királyhoz. Balassa azonban a választ nem várja be, hanem az apródja segítségével megszökik. Tagadhatatlanul nívós ez a megoldás, s az egész művet sem lehet talán maradandó becsűnek mondani, de scenikai és költői szépségei igazi gyönyörűséget szereznek a hallgatónak.

Az előadás minden tekintetben kifogástalan volt. Császár Imre a lelke, ez a szép, daliás, szeretetreméltó Balassa Bálint. Császár, aki mint Ujházi, vagy minden más nagy művész, nem larmáz, nem a hangjával hat, hanem finom, minden árnyalatot éreztető jellemző erejével. Annyira igazi nemes bohém és költő volt Balassában, hogy szerettük volna szívünkre szorítani.

A bolondot, a színmű legjobban sikerült mellékalakját Sarkady játszotta, tőle már megszokott hűséggel és jókedvvel. Kitűnően megrajzolt vén leány Fruzsina, kit pompásan személyesített Pajor Ágnes. Mint mindig, úgy ezuttal is jó volt kis szerepében B. Szabó, (Alva-

rez), nemkülönben Marházy (Ungnadról), átértett és sikerült játékaival. Az apróbb szerepekben mindenki elég jól megállta helyét. V. J.

* Egy szegény ifjú története. Császár Imre, a budapesti Nemzeti Színház művésze holnap egyik legkiválóbb szerepében lép fel. Az előadásnak művészi értékét emeli az is, hogy Zilahy Gyula is egyik nagyobb szerepében működik közre. Mellette Gazdy Aranka és a drámai társulat elsőrendű tagjai képezik az ensemblet.

* Pevny Irén vendégjátéka. Zilahy Gyula igazgató szombaton Budapestre utazik, hogy Pevny Irénnel, a kir. opera tagjával egy aradi vendégszereplésre végleges megállapodásra jusson, amely megállapodás már biztosítottnak látszik. Ez esetben Pevny Irén hétfőn Hunyady László operában mint Erzsébet lép fel, mely alkalommal a híres Lagrange-áriát is énekelni fogja.

* Aimágy Lola, az Aradi Nemzeti Színház új tagja a jövő hét folyamán mint szerződött tag kezdi meg működését. Első fellépésül a Végrehajtó című francia bohózatot választotta, melyben a Kokot szerepét fogja játszani.

* Balla Kálmán Amerikában. Balla Kálmán győri színházgázgató — mint már említettük — az ősszel Amerikába indul társulatával. Működését Newyorkban kezdi el Nyolcvanezer magyar ember él Newyorkban és majdnem mindannyi egy környéken. Van a magyar negyednek színháza is, a hol azonban évek óta nem tartanak rendszer előadást. Néha-néha szerepel benne egy-egy műkedvelő-társaság. Ezt a színházat bírti ki mostan Balla társulata. A minisztériumban örömmel fogadták az agilis direktor tervét s mind anyagi, mind eskölcsi támogatásról biztosították. Szeptember közepén indul utnak az elsőrendű művészekből álló társulat s októberben már megkezdődnek a magyar előadások Newyorkban. A színház a magyar történelmi színműveket: „Bánk bán-t”, „Ocskay brigádros-t”, „II. Rákóczi Ferenc fogságát” fogja bemutatni, azonkívül népszínműveket fog előadni. Az amerikai magyarság vezetői mindent elkövetnek, hogy Balla Kálmán vállalkozása sikerüljön.

* Nagyvárad színházgyűlésén. A gyulai színművészet pártoló egyesület Keller Imre alelnök elnöke alatt tartott ülésében elfogadta az albizottságnak szerződés javaslatát, amely a gyulai Erkel Ferenc-színház a következő két nyári idényre Somogyi Károlynak, a nagyvárad színház igazgatójának biztosítja.

Az aradi ruhakészítő-szövetkezet.

(Egy érdekes terv kudarca.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22

Az ipari életnek és a vállalkozási kedvnek hanyatlását szomorúan jellemzi egy érdekes tervnek bukása, a mely vasárnap, az ipartestületben tartott értekezleten vált befejezetté.

Az aradi szabók szakcsoportjában, a mint ismeretes, inokai Tóth Lajos, a szakcsoportok elnöke azt az eszmét vetette föl, hogy a szakcsoport ruhakészítő szövetkezetet szervezzen. A terv az volt, hogy a szövetkezet az osztrák ruhagyárosok kész áruát, a melylyel az egész országot elárasztják, lehetőleg kiszorítsa Aradról. Ennek módját is lehetett volna ejteni, a mennyiben a szövetkezet megrendelésre készített volna olyan ruhákat, a melyek a bécsi kész árukkal versenyképesek lettek volna az ár tekintetében. Az olcsóbb árakat pedig az által lehetett volna elérni, hogy a szövetkezet, amellyel, hogy tömegben állította volna elő az árukat, csak készpénz ellenében árusított volna s így a forgó tőke előnyeit kihasználhatta volna.

A szövetkezetet előbb a nagyobb szabóiparosokkal akarták megvalósítani. A részjegyek igen szép számmal gyűltek s emellett a kezdet tőkéje is meg volt: az országos központi hitel-szövetkezet 8000 korona hitelt szavazott meg, annak ellenében pedig a szövetkezet részjegyesi beléptek az aradi iparosok hitelszövetkezetébe.

Mikor arra került volna a sor, hogy a szövetséget megkezdje a működését, a tekintélyesebb szabóiparosok visszaléptek a tervtől, mivel az az aggodalmuk volt, hogy e szövetséget által nem annyira a bécsi készárakat szorítják ki, hanem *önmaguknak csinálnak vele konkurrenciát.*

Erre a tervet a kisebb szabóiparosok bevonásával akarták nyélbe ütni, sőt a *szabómunkásokat* is bevonták, minthogy a szövetséget által főképp ezek juthattak volna több munkához. A részjegy-aláírás, kisebb összegű részjegyekkel, itt is meglehetősen eredménnyel végződött. Mindazonáltal a részjegyek befizetése sehogyse ment. Ujévig mindössze 550 koronát fizettek be, ez pedig nem volt elég ahhoz, hogy a szövetséget meginduljon.

Emiatt aztán inokai Tóth Lajos vasárnap délután összehívta a szakcsoportot. A gyűlésen konstatálták, hogy a szövetséget *nem sikerült megalapítani*, a minek folytán mindenkinek *visszaadták a befizetéseit.*

A tervnek ez a sorsa annyival inkább sajnálni való, mert — egyes szakemberek nézete szerint — az ép most lett volna erősen aktuális. Bécsben, amint tudvalevő, a szabómunkások most indították meg a *bérmozgalmat* azon gyárosok és kereskedőkkel szemben, akik velük *esináltatták a készruhákat.* Ha a sztrájk eredményre fog vezetni, akkor ennek révén valószínűleg meg fognak drágulni a Bécsből importált kész ruhák s így a tervbe vett ruhakészítő-szövetséget annyival sikeresebben vehette volna föl az osztrák árukkal a versenyt.

Papok a cölibátus ellen.

(A szicíliai lelkészek memoranduma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

A katolikus papok nősülési tilalma olyan téma, a melyikhez félve nyúl az is, akit közvetlenül érdekel és az is, aki objektív távolságból alkothat felőle véleményt. A modern társadalmi életnek valósággal a nevérvirága, a melynek az érintésére már fájó szisszenések hallatszanak. Egy óriási kérdés, amelyre nem akarnak feleletet adni. De még kérni sem mernek.

A szicíliai papság most megpróbálja. Három ízben adtak már át a pápának memorandumot, a melyben arra kérték, hogy megnősülhessenek. De a Vatikán még ügyet sem vett az óhajításukra. Most kinyomatják a memorandumot és elterjesztik széles Olaszországban. S azzal fenyegetőznek, ha az akciójuknak sikere nem lesz, úgy kilépnek a római katolikus szentegyház kötelékéből.

Szóval, a kérdés most úgy látszik, ismét nagyon aktuális. Negyedfélszáz éve nem élestedt ki ennvire. A tridenti zsinat óta, amelyről 1564-ben adta ki a pápa a bullát s megtiltotta a zsinat határozmányai értelmében a házasságot a papoknak. Addig nem ismerték a cölibátust. A bulla rengeteg izgalmat okozott a papság között s a görög papok fellázadtak ellene. A küzdelem a vatikán s a papok közt rövid volt: megengedték nekik a nősülést.

A szicíliai papok ezzel a történeti reminiscenciával indokolják a fellépésüket. Azokat az argumentumokat, a melyeken nincs meg a história patinája, elmondani sem merik. Tudják, hogy az élet lüktető ereje egyedül csak a dogmák ódon világával való összeütközésében vesztheti a csatát. Ha a dogmák s a hatalom szervi összefüggésben vannak egymással.

A cölibátus ellen való akció hazánkban sem ismeretlen. Nálunk már Szt. István s különösen I. Kálmán hozott törvényt a házasság papok ellen

s ezekre mindig nagy volt az ellenhatás. De azóta is a kérdés zsarátvoka egyre izzott, anélkül, hogy lángokba csapott volna ki. Legutoljára a nagy márciusi napokban volt róla szó, amikor a papi javak szekularizációjával együtt a cölibátust is föl akarták venni a 12 pont közé. De a higgadtabb elemek ellenzésére lekerült ez a két pont a programról. Tudták, hogy ez a többi tizenkettő bukását is jelentené.

Most a szicíliai papság kísérti meg, vajjon kibírja-e vivni a tridenti zsinat anatómájának megszüntetését. Mindenesetre érdeklődéssel nézünk az akciójának sikere elé. Föllépése mellett mindenesetre nagy társadalompolitikai és etikai érvek szólnak, azonban nem szabad feledni, hogy itt végtére mégis dogmáról van szó, amely nem képezheti vita tárgyát s hogy a papi szolgálat érdekei, a vagyoni érdekek, a melyek más életpályáknál is nősülési tilalmakra vagy legalább a nősülés megnehezítésére vezetnek, játszókat itt is a főszerepet.

Kirabolt pénzeslevélhordó.

(Rejtélyes bűneset Kolozsváron.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Kolozsvárról jelentik a következő rejtélyes rablási esetet: Vasárnap délelőtt általános megbotránkozást keltett a Mátyás király-téren egy részeg postás, aki szitkokkal, szemérmetlen kifakadásokkal illette a járókelőket, majd kifáradva ebben, midőn tovább akart menni, banyatt vágódott a kövezeten, s e közben a reábizott összegeket elhullatta. A rendőr felszedte a pénzt és a postást bekísérte az ügyeletes szobába, ahol Kallós Béla rendőrbiztos azonnal megindította az eljárást, mert a kézbesítő *rablásról* beszélt.

A postás Jánki Jánosnak mondta magát és vallomását azzal kezdte, hogy táskájában 2756 koronával indult el. Mikor bejárta a fél kerületet, egy ismerőseivel találkozott, aki behívta őt néhány percre lakására. Jánki, a kemény hidegre való tekintettel, elfogadta a meghívást, sőt saját pénzéből pálinkát vásárolt, mit ismerőse valami *folyadékkal vegyített össze.* Poharazás alatt letette a pénzes táskát, melyet az állítólagos ismerős hirtelen megragadott, ugyane pillanatban hátulról *füdre tiporták Jánkit, szeméit bekötöték* s mikor kiáltásaira a szomszédok levették szeméről a köteléket, már senkit sem látott maga körül.

Eleintén jelentést akart tenni felettes hatóságának, de lábai megtagadták a szolgálatot, sőt annyira tehetetlen és kábult volt, hogy csak támogatás mellett juthatott kocsijához. A nagytözsde szomszédságában megint pénzt kellett kézbesítenie, de amint a kocsiról leszállt, szokatlanul szédülni kezdett és elterült a kövezeten.

A postás vallomása után azonnal nyomozást indított a rendőrség az állítólagos tettes felderítésére. A rendőrség azonban semmire sem tud menni, mert a postás kijózanodás után sem a tettes nevére, sem az esemény színhelyére nem tud visszaemlékezni. A postás pénzéből ezernégyszáz korona hiányzik.

Igy állt tegnap a rablási ügy, ma azonban egészen más fordulatot vett. A postafőnökség és a nyomozást vezető rendőrség nem adott hitelt Jánki valószínűtlen bemondásának és a vizsgálatot teljesen más irányban folytatták. A nyomozást vezető hatóságnak Jánki ellen alapos gyanuját megerősítette dr. Scheitz Vilmos rendőrorvos szakvéleménye is, a ki Jánkit megvizsgálván, *teljesen egészségesnek találta.* Ebből nyilvánvaló lett, hogy Jánki *előre megfontoltan esett össze az utcán és a rosszulletet csupán szí-*

mulálta, hogy alkalma legyen ezt felhasználni az eltulajdonított összeg okadatolására.

A vizsgálat megállapította azt is, hogy Jánki teljesen józan volt a kérdéses időben, mert röviddel azelőtt több helyen kézbesített postaküldeményeket, a hol is a nyomozást teljesítő hatóság azt a felvilágosítást nyerte, hogy Jánkin a részegségnek még csak nyomai sem látszóttak. A legutolsó kézbesítést Dorgó Albert kir. körjegyzőnél eszközölte, aki a pénzküldeményt *személyesen* vette át Jánkitól. Dorgó körjegyző is azt mondta jegyzőkönyvébe erre vonatkozó vallomásakor, hogy Jánki *teljesen józan volt*, amikor nála járt. Ezt a kézbesítést követő tíz percen belül esett össze Jánki a Költő-utcában, a honnan egy rendőr kísérelte be a főpostára.

A vizsgálat során már megállapították, hogy a bűnös levélhordó 569 korona 5 fillért sikkasztott el. A posta-főnök Jánkit még 16-án felmentette állásától és Scheitz dr. rendőrorvosnak tegnapelőtt beadott írásbeli jelentése alapján, — melyben Jánkit teljesen egészségesmondja, — a kolozsvári postaigazgatóság állásától elmozdította. Az előnyomozat befejezést nyert s a rendőrség a bűnügy iratait tegnap délután áttette az ügyészséghez.

TANÜGY.

(—) Iskolák államosítása. Ujaradról jelenti tudósítónk: *Bárány Árpád* temesvári kir. s tanfelügyelő hivatalos kiküldetésben *Uj-Aradon* tartozkodik és tárgyalásokat folytat a község előjáróságával és az előkelőbb polgárokkal az ottani elemi iskolák államosítása iránt.

A csoda-rabbi a járásbíróság előtt.

(Buchholz József veszedelmében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Buchholz Mayer József, a cernovici csodarabbi, mint említettük, összeütközésbe jött a rendőrséggel, mely az *Aradi Közlöny* leleplezése nyomán belátta, hogy a csodarabbi meg nem engedett üzemeket folytat.

Azt is megirtuk, hogy a csodarabbi a rendőrség idézésétől megijedt és mindenét összeszomogolva, tegnap délután famulussával együtt a vasutra ment, hogy a legközelebbi vonattal elutazzék Aradrol.

A vasuton azonban mégis csak pórul járt. Egy detektív felhajszolta és késő este bevitte a rendőrségre, ahol *Berecz Ferenc* alkaptány vallatóra fogta, elvette tőle ákom-bákomos könyveit, pénzét, igazoló írásait és négy bördnjét, s aztán kijelentette, hogy kihágás miatt megindul ellene az eljárás, melyet a járásbíróság előtt fejeznek be.

Ma reggel *Berecz* alkaptány tényleg áttette az iratokat *Ornstein* Árpád kir. aljárásbíróhoz, miután azonban *Ornstein* bíró beteg, helyette *Révay Kálmán* albiró intézkedett ez ügyben.

Révay bíró először január hó 30-ára tűzte ki az érdekes ügyet tárgyalásra, de ma reggel megjelent a járásbírósnál a rabbi ügyvédjével: *Fényes Kálmán* dr.-ral, s kérte a bírót, hogy miután a hosszú terminus reá nézve óriási veszteséget jelent, tűzze ki a tárgyalást rövidebb határidőre. Révay bíró helyt adott a kérelemnek és holnap, *péntek délelőtt 10 órára tűzte ki a tárgyalást.*

A rabbi ma délelőtt ügyvédjével elment a rendőrségre is, ahol *Berecz Ferenc* alkaptány kiadta neki 95 forint pénzt és a négy bördndöt. A könyveket és a kaballisztikus írásokat azonban visszatartotta, mert azokat bűnjelekneként a kihágási ügy irataihoz csatolta.

Érdekes csoportozatok támadtak ma délután a járásbíróóság folyosóján, ahol a csodarabbi tartózkodott. Ezer meg ezer kérdéssel ostromolták meg a kíváncsiak:

— Hogy hívnak engem? — kérdezte az egyik.

— Meddig élek, rabbi ur? — faggatta a másik.

A rabbi azonban ingyen nem igen volt hajlandó tudományából valamit is elárulni és minden kérdésre azzal felelt, hogy a könyvei nélkül nem tud semmit mondani.

— Mondja meg, legalább azt, rabbi ur, — kérdezte egy jónevű aradi ügyvéd, — ha maga tud jósolni, mennyi időre fogják önt elítélni?

A rabbi nagy flegmával így felelt:

— Kedves uram, én csak logikával tudok jósolni, a bíróságok azonban *nagyon gyakran logika nélkül hozzák meg ítéleteiket.*

A rabbi elmés válaszával megmutatta, hogy ha jósolt nem is tud, de ironikus tud lenni.

Égy újságíró azt kérdezte tőle, itt marad-e még Aradon?

— Ha elítélnék, — ugymond a rabbi, — nem maradok, ha nem ítélnék el, itt maradok, mert meg akarom mutatni a közönségnek, hogy nem vagyok szélhámos. Meg akarom menteni a jó hírnevemet.

Később panaszkodott, hogy *Magyarország rendőrállam*, ahol a gondolatot is bilincsbe verik. Elmondta, hogy Amerikában, Franciaországban másképp becsülik meg az ő tudományát.

Érdekes volt, mikor Révay bíróhoz ment a csodarabbi ügyvédjével és a „titkárja“-val. Révay bíró így szolt hozzá:

— Ha maga tud jósolni, mondja meg, nős ember vagyok-e én, vagy nőtelen?

A csodarabbi nem sokat habozott, hanem rámondta:

— Nős.

— Mióta? — kérdezte a bíró.

— Egy év óta.

— Van-e családom?

— Egy gyermeke van.

— Fiu, vagy leány?

— Fiu.

— Milyen idős?

Négy héttel ezelőtt született.

A jelenvoltakat rendkívül meglepte, hogy a rabbinak biztosan és habozás nélkül adott feleletei mind igazak. No de könnyű megfejtetni a csodát. Az élelmes rabbi ugyanis számított ezekre a kérdésekre és volt annyi esze, hogy még kint a folyosón előre informáltatta magát a vele tárgyaló bíró viszonyai felől.

A csodarabbi különben már ezelőtt 7—8 évvel egy ízben megfordult Aradon, de akkor is úgy járt, mint most. A lapok leleplezték, de akkor nem történt semmi baja.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 24. Az aradi mérnök és építész egyesület estélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi kőműves segédmunkások önképző szakszerveületének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Kass-vendéglő.)

Január 31. Az aradi kereskedőifjak táncestélye (Központi szálló.) — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet álarcos bálja (Martini vendéglő.) — A kurticsi izraelita jótékony nőegylet táncvigalma (Nagy-vendéglő.)

Február 1. Tanítóbál (Polgári fiúiskola.) — Az aradi könyvnyomdászok táncestélye (Vass.) — A borosjenői ifjuság táncvigalma (Központi szálló.) — A paulisi polgári olvasókör táncestélye. — A gyoroki iparos olvasókör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Nagy-vendéglő.) — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Kaszinó.)

Február 2. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Kass vendéglő.)

Február 7. A pankotai polgári jótékony nőegylet táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az aradi m. kir. posta-és táviratállás szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő.)

déglő.) — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Fekete Sas.)

Február 8. A Lloyd-társulat estélye este 9 órakor (Lloyd helyiség.) — Az aradi cipészek szakszerveületének táncvigalma (Vass.)

(=) **Nyomdászok estélye.** A legcsinosabb és legizlésebb meghívó, amely az ideai farsangon mulatságra hívja össze az aradi közönséget, a nyomdászok báljáié. Az aradi nyomdász-egyesület február hó 1-én, vasárnap este zártkörű nyomdász-estélyt rendez a Vass-szálló tánctermében személyenként egy koronás és családonként két koronás belépő-díjak mellett. Ötletesen oldotta meg az est rendezősége a táncot megelőző hangverseny műsorát. Egy *beszélő gép* lesz a hangverseny főszereplője s ez szavakat, magán- és karéneket, zeneszámokat, stb. fog előadni. Az est kezdete este fél 9 órakor lesz.

(=) **Tűzoltó bál Csermőn.** A csermői önkéntes tűzoltó-egylet felszerelésinek beszerzésére folyó évi február hó 1-én a kaszinó termeiben zártkörű táncvigalmat rendez.

(=) **A radnai önkéntes tűzoltó-egylet** február hó 7-én, a radnai „Fekete Sas“ szálloda termeiben táncvigalmat rendez.

A ferbli vége.

(Elkártyázott 1640 korona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

A városok éjjeli életéről aránylag igen keveset tud a nagyközönség. Hir is ritkán szivároog ki ebből a világból, mert csak azok értenek hozzá, akik oenne élnek, vagy véletlenül megfordultak annak egyik-másik gócpontján.

Ezek a gócpontok egyes apró kávéházak. Külső látszatra szolid, csöndes helyek, ahol álmódó szemű kasszir-kisasszony méria a cukrot és legfőlebb néha csönget egy-egy álmos pincér után. Olykor azonban minden indokolás nélküli csönget a kisasszony, mintha merő szórakozottságból tenné, valójában azonban a betévedt rendőr őrzőjét köszönti ilyen módon. És csodálatos, erre valamelyik sarokban egyszerre elcsendesül az élet és tüntető, harsány hangok riadoznak.

— Mit kívánsz? Két krajcáros vizivel csak Rothschild játszhatik. Elég lesz egy is.

A rendőrség buzgó közege ilyenkor meghatva mormolja:

— Istenem, milyen szép a takarékosság! Megvan azért mellette mégis az élvezet.

A kávé pedig elégedetten dörzsöli a kezét.

— Hja, az én üzletem szolid üzlet, itt niucs bazárdjáték. De nem is túrném!

Később aztán mikor eltávozott a policia, az iménti szelid, takarékos hang talán merő feledékenységéből ilyenfélét beszél:

— Smucján! Azt hiszed, a hid alatt játszunk, hogy csak tíz forinttal blindelsz?

Mindezeket általánosságban mondtuk el, mert bárha inkább csak egyes fővárosi kávéházakra jellemző, történhetik ilyesmi Aradon is, mint ahogy megtörtént most például Szegeden.

Egy jónevű szegedi sertésvágó *Csuri János*, elküldte fiát a nagylaki heti vásárra, hogy onnan sertéseket hozzon. Az apa, aki már évek óta a legnagyobb bizalommal volt fia irányában, most sem gondolkodott sokáig, mikor 2400 koronát adott vele az utra. A fiu, a vonatra menet, megivott egy pohár bort, de nem utazott el Szegedről, hanem, korán lévén még az idő, betért egy kisebb kávéházba. A ritkán látott vendéget nagy gaudiummal fogadták, körülvették és csöndesen elbeszélgettek vele.

Később odajött közjük egy szurós tekintetű, vastag szőkebajuszu ember is. Bemutat-

kozván azt mondta, hogy mészáros, majd hozzátette:

— Nem volna kedve egy kis feblire?

— Esetleg ha harmadik is kerül, — felelte a fiatal ember.

Egy pár percbe telt az egész, jött a jó harmadik is. Mormogott valami nevet, majd hozzátette:

— Pezsgőgyáros vagyok. Menjünk a szeparéba.

Visszavonultak a szeparéba, és itt már beköszöntött a „jó negyedik“ is, akik így együttesen *1640 korona erejéig hamarosan megköp-pasztották a fiatal embert.*

Ez a történet magában véve is elég szomorú, a szülők bánata azonban annál nagyobb, mert *a fiuknak azóta nyoma veszett.* Jelentették az esetet a rendőrségnek is, a rendőrség nyomozást folytat az ügyben, de eddigelé nem szivárgott ki semmi ennek az eredményéből.

A tanár ur gavallériája.

(Perpatvar a cseléd-bér miatt.)

Arad, január 23.

A *Nagyváradai Napló* közli az alábbi cikket, mely egy aradi tanárról szól, kit az illető lap név szerint is megnevez:

X. tanárt, ki Nagyváradon működött mint az irodalom és történet tanára, egy év előtt helyezett át *Aradra* tőlünk, általános meglepődésére a nagyváradai rendőrség cselédügyi osztályának, s elégtételére a nagyváradai cselédleányoknak, kik egy veszedelmes rémüktől szabadultak meg az irodalom és történelem e kiváló oktatójának távozásával.

Különös előszeretettel csinált a tanár ur patáliát minden egyes cselédjével s szaladt a rendőrség, meg a járásbíróóság oltalmáért, védelmet keresni a cselédek szemtelenkedéseivel szemben. Igaz ugyan, hogy végeredményben soha sem a tanár urnak kedvezett a jogvédelem, mert minden esetben a cselédnek volt igaza.

A tanár ur forszírozta a cselédmizériák felszínén tartását a végtelenségig. Feljelentést tett mindenki ellen, a ki csak ítélkezett az ügyekben. Így megtörtént, hogy *Rimler Károly* polgármestert és *Gerő Ármin* főkapitányt *hivatalos hatalommal való visszaélés* vádjával bepanaszolta a közigazgatási bíróságnál, sőt *fegyelmi vizsgálatot* is kért ellenük, mert részrehajlók voltak, nem az ő javára döntöttek. Az alaptalan feljelentések aztán mosolyok kíséretében elintéztettek, ismét a tanár ur hátrányára.

Ujabb, nagy pech érte a tanár urat tegnap a városi tanács ülésében, hozott ítélettel. Egy szegény 80 éves asszony, özv. *Szilágyi Gáspárné* negyvenegy keserves hónapot húzott ki, mint mindenek cseléd a tanár ur házában, Szakításra kerülván a sor, az öreg asszony merészkedett holmi 362 koronás követeléssel fellépni gazdájával szemben. Tíz korona járt neki havonta fizetés címén s a három és fél év alatt mindössze 48 koronát fizetett ki neki a tanár ur, a többi követelését pedig nem ismerte el.

Szilágyi Gáspárné a rendőrségnél bepörölt a közönségesen Aradra költözött gazdáját ki nem fizetett bérkövetelése erejéig. A tanár ügyvédet akart megbizni képviselőjével, de — Isten tudja miért — nem vállalta el egy nagyváradai ügyvéd sem a jogi képviselőt.

A rendőrség megítélte özv. Szilágyi Gáspárné bérkövetelését. Az elmarasztalt tanár rendkívül ereletti, szecessziós felebbezésben támadta meg az ítéletet. Hogy ítélkezhetik vele szemben olyan forum, a ki ellen ő fegyelmet kért! Az asszonynak ő nem tartozik, erre

egész csomó cseléd tanuja van, de még ő követel őzv. Szilágyi Gáspárnéval szemben 78 koronát. A legképtelenebb állításokkal, sértegető hangon erősíti a tanár ur a maga igazát, az ítéletet pedig röviden „merényletnek” nevezi az igazság ellen.

A tanács tegnap hiába kutatta a professor ur igazát, bárhogyan is szeretett volna a tanár javára dönteni. Nem lehetett, a tények megerősítették az öreg asszony állítását, így hát kénytelen volt a tanács másodfokulag megerősíteni a rendőség ítéletét, a tanár elmarasztalását. A tanár ur bizonyára nem elégszik meg Nagyvárad város tanácsának jóakarásával s talál módot, hogy legujabb kalamitását valahogyan kiköszörülje.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi dalgyűlés folyó hó 25-én vasárnap délután 2 órakor tartja rendes helyiségében évi közgyűlést, melyre a pártoló és működő tagokat ezúton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Csák Csirjék kitüntetése.

(A mai üdvözlések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

A mai napon is számosan keresték fel személyesen és írásban Csák Csirjék dr. rendfőnököt, hogy kifejezést adjanak érzelmeiknek, a kiváló egyházfő kitüntetése alkalmából. A rendjelet, mint már tegnap megírtuk, Dessewffy Sándor csanádi püspöknek küldték el, ki jelenleg Abbáziában időzik. A püspök távolléte miatt a harmad-osztályú vaskorona rendjévé vagy Németh József felszentelt püspök, vagy Urbán Iván főispán adja át Csák Csirjéknek.

A ma érkezett üdvözlő levelek között van Wittenberg Antal kanonok, pápai kamarásé, ki a következőket írta a rendfőnöknek:

Kedves barátom!

A legfelsőbb kitüntetéshez, melyről már nagyon rég volt tudomásom, csak most gratulációk ösztöne szivből, mert csak tegnap jött ide a hír, értesítés és a rendjel is. Ne legyen ez a korona még érdemeid koronája, hanem adjon isten hosszú életet, egészséget, kitartást, hogy az eddigi érdemeidet még sok ujakkal szaporítsad és a legértékesebb korona is — de jó későn — osztályrészedül jusson stb.

Személyesen kereste fel a rendfőnököt Berán Antal elnök vezetése alatt az ipartestület küldöttsége, melyben részt vettek Rosmanith Albert alelnök és Kiss Ferenc titkár.

Üdvözölték még: Fábán László nyug. főispán, Purgly János, Burián János gimnáziumi igazgató, Farkas Győző pénzügyigazgató, Bobitsk Agoston, Almási Pál, Leitner Ernő dr., Issekutz László dr.

Levélben üdvözölték: Marschall Lajos dr., Sorbán János, Szmollen Pál ákosfalvi plébános, Bilinszky Lajos pápai kamarás, nagyszombeni tanítóképző igazgató, Grosz Béla lippai apát-plébános, Brogyányi Andor kaproncai plébános, Schvarcz Lajos radnai kir. aljárásbíró, Reisz Sándor és neje, Pintér Adolf és neje (Csizér), Dávid Zachariás állomásfőnök (Zsombolya), Dávid Antal (Kézdivásárhely).

Nagy-Ényedről a róm. kat. hívek üdvözlő iratot küldtek, melyet aláírtak: Szár Mózes alispán, Török Bertalan országgyűlési képviselő, Ungerpeck takarékpénztéri igazgató, Baráczy Albert esperes, Folyovits Sándor közjegyző, Bánffy Kázmér megyei főjegyző és mások.

Krivány János válópöre.

(A nagyvárad TÁbla döntött.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22

A nagyvárad kir. ítélőtábla nagyérdemű ítéletet hozott tegnapi tanácsában. Felbontotta Krivány János házasságát. A híres síkkasztó, ki az aradi törvényszék fogházában betegen szenved, már megkapta a szomorú hírt, mely minden egyéb büntetésnél fájóbban sújthatta.

Krivány ugyanis kétségbeesetten ragaszkodott hitveséhez s a válópör folyamán ekeseredetten ellenezte egykor oly boldog házasságának szétszakítását. Krivány Jánosné szül. Purmann Antónia azonban fátyolt vetett a multra, elfeledte a boldog órákat, lelkében csak a szenvedés sajog és a szerencsétlen asszony csak a szegyenét érzi, amit elvetemedett ura borított rá és gyermekeire. Kriványné az 1898. XXXI. t.-c. 82. §-a alapján indította meg a válópört bünső férje ellen. A törvénynek ez a szakasza kimondja, hogy a házastársak elválaszthatók egymástól, ha egyikük két évet meghaladó szabadságvesztésre jogerősen elítéltetett.

A boldogtalan asszony képviseletében Barabás Béla dr. orsz. képviselő nyújtotta be a pört az aradi kir. törvényszéknek, mely Purmann Antónia indokait elfogadva, a házasságot felbontotta. Krivány János ügyvédje, Nemess Zsigmond dr. útján megfeleltette az ítéletet a nagyvárad kir. táblához, mely Medvigy Mihály elnöklésével tegnapi tanácsában foglalkozott a Kriványpár válópörével. Az ügyet Tóth Imre kir. táblai bíró referálta, akinek előadása alapján a tanács az első bíróság ítéletét megokolásánál fogva helybenhagyta.

Igy tehát Krivány Jánost két egybehangzó ítélet választotta el feleségétől. Még egy instanciához nyitva az út Krivány előtt, a Kuria döntése még hátra volna. Ez a döntés azonban előreláthatóan mit sem változtatna az eddigi ítéleten, s ezért — mint értesülünk — Krivány János megnyugszik a kir. tábla végzésébe, s nem apellál a Kuriához.

Felesége pedig, a testben lélekben megtört asszony, édesapja Purmann János baranyavármegyei községi jegyző házában neveli gyermekeit, akik Kovács-ra változtatták beszennyezett nevüket.

HIREK.

Ujabb ingatlanok

Weitzer János hagyatékában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Weitzer János hagyatékában ujabb olyan ingatlanságokat fedezett fel a végrendelet egyik végrehajtója: Sieber Ede, amelyek létezéséről eddig nem tudtak. Két ingatlan: egy ház és egy telek került ilyenformán Aradváros birtokába, gyarapítván néhány ezer koronával azt a tekintélyes vagyon, amely Weitzer János jóvoltából Aradnak jutott.

A váratlanul felfedezett két ingatlan egyike Zágrábban van, egy öt-hatezer korona értékű lakóház. A másik ingatlan, egy ezerkét-ezernyolcszáz korona értékű üres telek, mely a krajnai Wohein-ban fekszik.

A Weitzer-hagyaték leltározása után felfedezett eme vagyonszerekre pótleltározást kell tartani, miután az alapleltár már le van zárva s ennek elkészítésekor ezt a két ingatlant nem ismerték. Ennek foganatosítása ügyében a város tanácsa a jövő héten, ha Institoris Kálmán polgármester hivatalát újból elfoglalja, rendkívüli tanácsulást fog tartani, amelyen a Weitzer-

hagyaték ügyében elintézésre váró több kisebb-nagyobb teendőkről is intézkedni fognak.

A pótleltározásra — mint értesülünk — a tanács nem küld Aradról képviselőt, hanem a közbenjárással megbizta majd Aradnak ebben a hagyatéki ügyben már meghatalmazott jogi-képviselőjét: Hohenburger lovag gráci ügyvédet.

— Az aradi püspökválasztásról ma ismét hoz közleményt a Keleti Értesítő. Ez uttal — mint nekünk táviratban jelentik — azt a már többször hangoztatott hírt írja meg, hogy Mangráék közeledni akarnak Hamsea pártjához. Ebből arra következtet, hogy nemcsak a püspökválasztás lefolyása lesz sima, de az aradi román püspöki egyházmegyében is beáll végre a rég óhajtott nyugalom és béke. Mangráék — a pesti könyomatós szerint — azért akarnak közeledni, nehogy Mangra nagyvárad vikáriussága veszélyeztetve legyen. Abban, jegyzi meg a „Kel. Ert.” egyébként nincs kétsége Mangrapártjának, hogy a nagyvárad vikáriusságban személyváltozás szüksége állana elő, — mert a vikáriusság élethossziglanra szól s Mangra ellen, mikor püspöki helynök lett, kánonjogilag semmi kifogást nem emeltek — de a béke helyreállítása által biztosítva látják Mangráék azt, hogy a vikáriusság ellen nem tesznek semmi kellemetlen lépést.

— Kihallgatás a királynál. Bécsből táviratozzák, hogy a király ma az általános kihallgatások során Orczy Béla báró országbirót és Vértessy Géza miniszteri tanácsost fogadta.

— Személyi hír. Erdődi Béla dr. m. kir. honvédtörzsorvos az aradi honvédtanyák egészségügyi vizsgálata céljából Aradon időzik.

— Az aradi átirat Abaujban. Az a röpirat, amelyet Aradváros törvényhatósága a katonai javaslatok életbeléptetése ellen az ország összes törvényhatóságainak pártolás végett, és felirat alakjában tiltakozáskép a képviselőháznak megküldött, a napokban fordult meg Abauj Tordamegye közönsége előtt. A felsőmagyarországi vármegye törvényhatósága avval a megalkuvással fogadta el az aradi átiratot, hogyha a katonai javaslatok mégis törvényerőre emelkednének, legalább ellenértékül azt nyerve az ország, hogy a három éves katonai szolgálati időt két esztendőre szállítsák le.

— Giron védelmezője. Lassankint elcsendesednek azok a hullámok, amelyeket a szász trónörökösnek szökése keletett. A szerelmes párról ma érkezett táviratok csak azt a hírt hozzák, hogy a hercegnő, mielőtt Gironnal elutazott, ügyvédje útján a szász udvar kijelentését kérte arra, hogy férje nem fog bűnvádi fejeletést tenni Giron ellen.

— Mozgalom a párbaj ellen. Egyik fővárosi napilap a társadalom vezető egyéniségei közül többeket felkért, nyilatkozzanak meg, minő álláspontot foglalnak el a párbaj ellen indított országos mozgalomban? A nyilatkozók között találjuk Urbán Iván aradi főispánt is, ki a feltevésekre így válaszol:

1. Híve ön a párbajellenes mozgalomnak? Válasz. Igen.

2. Milyen intézkedésekkel gondolja ön a párbajt mellőzhetővé tenni, addig is, amíg a törvényhozás erre vonatkozólag az eddiginél határozottabban rendelkezik? Válasz: A társadalom minden illetékes rétegéből, vidékenként alakított bizottságok hathatós közreműködése által, mely bizottságok egy központtal lennének szoros összeköttetésben, hogy az eljárás ország-szerte egyöntetű legyen.

3. Hajlandó volna-e az alakulóban levő párbajellenes egyesület sorába lépni? Válasz: Nagyfoku elfoglaltságomra való tekintettel, nem!

— **Ingyen-kenyér.** Az ingyen-kenyér javára ma *Glück* Károly ivén adakoztak: N. N. 20 korona, Kohn Henrikné (Ménés) 10 korona, Ifj. Gátsó Pál 60 fillér. Fejér Gyula 5 kgrm. sajtot küldött a kenyérosztó helyiségbe.

— **Elet a jégpályán.** A korcsolyázó-egylet figyelmes igazgatósága az idei szezonban vilányvilágítással kedveskedik a korcsolyázó-sport híveinek. Az eddigi gázlámpák helyét máttól kezdve hatalmas fényű villany-ivlámpák foglalják el, melyek ma este már pazar fényben usztatták a városligeti jégpálya tükkrét. Katonazene-hangversenyt is tervezett ma délutánra az igazgatóság, ez azonban a zenekar akadályoztatása következtében máról elmaradt.

— **Sárkány Sámuel nyolcvan éves.** A bányai ág. ev. egyházkerület ősz püspöke: *Sárkány Sámuel* hétfőn ünnepelte meg születésének 80-ik évfordulóját. Bár a családi gyász miatt az ünnep csupán a családi és egyházközségi körre volt tervezve, mégis az előre kiszivárgott hírek következtében a tisztelők nagy seregének részvéte nagy ünneppé tette azt. A pilisi templomban az agg egyházió maga tartott hálaadó istentiszteletet, azután pedig küldött-éseket fogadott. Délben hetven terítékű ebéd volt, melyen számos felköszöntő hangzott el. Udvozáló táviratokat küldtek *Darányi* és *Láng* miniszterek, *Fabinyi* Teofil, *Zsilinszky* államtitkár, *Zelenka*, *Baltik*, *Gyurács* ág. ev. püspökök, *Antal* Gábor ev. ref. püspök, *Beniczky* Ferenc, *Desseuffy* Emil. Este fáklýásmenet, ki-világítás és társasvacsora volt.

— **Az ingyen kenyér-zsur.** Holnap, *pénteken* délután 5 órakor tartják meg a városháza dísztermében a harmadik kenyér-zsurt. A holnapi felolvasó-est műsora igen tartalmas s így nemcsak érdekességében, hanem színvonalára nézve is méltán sorakozik elődeihez. A műsor a következő:

1. Költemények. Irta és felolvassa: *Mar-tos* Ferenc.
2. *Kébler* Béla nyitánya, zongorán előadja: *Burián* Mihályné.
3. Nőkről a nőknek. Irta és felolvassa: *Zilahy* Gyula.
4. Az okos patikárius. Irta és felolvassa: *Zboray* Aladár, a „Magyarország” munkatársa.
5. Farsangi történet. Felolvassa: *Bajthay* Mihály.

— **Kardpárbaj.** Az aradi vár vívótermében kardpárbajt vívott ma *Gyórfi* Ernő magánhivataltnok és *Schill* Ottó önkéntes. A párbajnál, mely szóbeli sértésből keletkezett, segítők voltak *Schill* részéről: *Dlabald* hadnagy és *Deutsch* Jenő önkéntes; *Gyórfi* részéről: *Kádas* Tihamér és *Losonczy* Zoltán hírlapíró, orvosok: *Keppich* Jakab dr. és *Leichtmann* dr. ezredorvos. A súlyos feltételek mellett végbement párbajt *Bumler* hadnagy vezette. A felek kétszer csaptak össze s a második összecsapásnál *Gyórfi* nek a könyökére kapott, bár nem súlyos, de a kardforgatásban akadályozó sérülése miatt meg kellett állapítani a feltételeit kikötött harc-képtelenséget. Ezenkívül *Gyórfi* a felső karjára kapott lapos vágást, *Schill* pedig az alsó karján sérült meg jelentéktelenül. A felek a párbaj után kibékültek.

— **Uj román lap Aradon.** „Világosság és igazság” cím alatt Aradon egy román lap indul meg, mely miniszteri rendeleteket fog közölni a célból, hogy az eláh nép ezeket megtanulva, védekezhessen a magyar hatóságok igazságtalanságai ellen. Ez a lapalapítás világos képet vett a dákoromán izgatók akaamunkájára, akiknek bizonyára benn van a kezök e lapalapításban, ily módon skarván elhitetni a román néppel, hogy a magyar hatóságok áldo-zik őket. Mert ez a dákoromán izgatók főcélja.

— **A soprósi bíróválasztás.** Az aradmegyei *Seprős* községben 1902. január 17-én általános tisztújítást tartottak, amelyen bírónak *Perv* Flóriánt választották meg. A választók közül többen megfélebbzték a bíró választását, mire a törvényhatósági bizottság elrendelt a vizsgálatot. A *kisjenői* főszolgabíró aztán a bizonyítás-eljárás során jelentette a törvényhatósági bizottságnak, hogy a választást egy nappal később tartották meg: a meghatározott időnél, amely január 16-ika volt. A törvényhatósági bizottság a főszolgabíró jelentése következtében helyt adott a felebbezésnek és megsemmisítette az egész választást. E határozat ellen most a megválasztottak fordultak panaszszal a közigazgatási bírósághoz. Az ügyet *Vasdényey* Géza bíró referálta. A közigazgatási bíróság részben helyt adott a panasznak, a mennyiben az előjáróság megválasztását, amelyet a törvényhatósági bizottság indokolatlanul megsemmisített, miután senki sem felebbezte meg, jóváhagyta ellenben a *megfélebbezett bírói választást megsemmisítette.*

— **Uj vasuti engedély.** Egy új vasuterről veszünk hírt, melynek ügyében *Láng* Lajos kereskedelmiügyi miniszter megadta az engedélyt. *Gerster* Béla mérnök az engedélyes, ki *Oros-háza*, *Szentes* és *Csongrád* közt akar vasuti összekötést létesíteni. A terv egészen komoly s az új vasut építését a tavasszal megkezdik; annál is inkább, mivel a kormány *Szentes* és *Csongrád* között majdnem három millió korona költséggel hidat épített a Tiszán.

— **A tél áldozatai.** A napok óta tartó hideg ma sem engedett, a hőmérséklet az egész országban a fagypontra 10—24 fok között változik. Az ország összes kisebb folyói, a *Szávát* és *Drávát* kivéve, befagytak, *Turóc-Szent-Mártonról* táviratozzák, hogy ott négy nap óta kemény hideg van, a mely egyre fokozódik és már 16—20 fok Celsius között ingadozik. E nagy hidegnek már áldozata is van. *Tomsányi* turóc-szent-mártoni koldusbíró egy vendéglő istállójában, a hol rendszeren hálni szokott, anynyira átfázott, hogy néhány óra múlva meghalt. A hideg *Liptóme gyében* is nagy károkat okozott. A vetések a nagymennyiségű esővíz következtében elrothadtak, a kiöntött vizen képződött jég pedig szintén nagy károkat okozott. A hőmérő éjjelenként 23—26 C. foknyi hideget mutat. Kézdivásárhely környékén *Marionfalvi-Balogh* Tamás szegény csizmadia-mestert az országuton megfagyva találták.

— **A halálra ítélt jegyző.** A torontálmegyei *Csenta* községben nagy háborúságot okozott az a kérdés hogy kik legyenek az éjjeli őrkök. A jegyző, *Dolga* János iparkodott a veszekedő felek között kompromisszumot csinálni, aminek aztán az lett a következménye, hogy a rablítás emberek, jó régi szokás szerint, halálra ítélték a jegyzőt. „Üssük agyon azonnal” — ordították a választók és mindjárt ott, a község házában, nekirontottak a halálra ítéltnek. A jegyző egy hatalmas ugrással bent termett irodájában, de a nekivadult tömeg egy pillanat alatt betört az ajtót. A jegyző gyorsan menekült a magánlakásába, azonban a támadók oda is követték; botok, kések kerültek elő és szerencse, hogy az erős tölgyfaajtó kitartott addig, míg a csendőrök megérkeztek. A fegyveres hatalom erőlyes föllépésére aztán vége lett a veszedelemnek és hűvösre kerültek az erőszakoskodók.

— **Betörés a cár palotájába.** Mesébe illő betörést vittek véghez a minap a *péterhofi cári kastélyban.* A palotából érdekes műtárgyakat és régiségeket loptak el. Érdekes, hogy az ello-pott tárgyak legnagyobb része oly súlyos, hogy helyéből csak több ember bírja elmozdítani. Így tehát nagy zajt csaphattak a tolvajok munkaközben. A különös a dologban az, hogy a *péterhofi* kastélyban alakmázott nagyszámú őrkök közül egy sem vette észre a tolvajokat, pedig ugy-szólván minden fa mögött egy-egy szuronyos őr áll. És mégis, a rablást csak másnap vették észre. A folyosókon is csak úgy hemzseg a sok

lakáj, meg a cselédség. Ezek sem vettek észre semmit. Egy nagy teremben minden fel volt forgatva. A legszebb szobrok és képek hiány-zanak. Értéke megbecsülhetetlen. Hiányzik továbbá egy kincset érő állóóra és sok apró értéktárgy is. A súlyosabb dolgokból, amit a betörők nem cipelhettek egészben magukkal, le-törték egyes részeket. Mihelyest kitudódott a betörés, természetesen azonnal a legszigorubb vizsgálat indult meg. A város valamennyi lakását felzúrtatták a csendőrök. Végre sikerült a tetteseket a szomszédos községben megtalálni. Egyszerű parasztemberek követték el a nagy-stilű betörést. Egész banda szervezkedett e célra.

— **Kivándorlás a Felvidékről.** *Zsolnáról* írják, hogy a kivándorlás a munkahiány, a téli inség és a kivándorlási ügynökök rábeszélése következtében a Felvidéken az eddiginél is nagyobb arányokat kezd ölteni. E hó 20-án is nagy csoport kivándorló verődött össze a zsolnai állomáson, hogy a reggel 9 órakor *Oderbergbe* induló vonattal tovább utazzanak *Hamburgba* és ott hajóra szálljanak. *New-Yorkba* szóló jegyekkel és utiköltséggel el voltak látva. A kivándorlók többnyire javakorbaa lévő férfiak voltak, de volt közöttük néhány fiatal asszony és leány is. Legtöbben a nyitramegyei *Miaváról* és *Brezováról* jöttek, de voltak néhányan *Rózsahegyéről* és *Puchórol* is. A csendőr-ség mingjárt tudta, mi járatban vannak és minthogy utlevele egyiküknek sem volt, valamennyit bekísérték a főszolgabíró-sághoz, ahol pénzüket elvették és az illetékes községi elő-járósághoz küldték, a kivándorlókat pedig visz-szatérésre bírták.

— **A püspök huszárjai.** *Csáky* gróf váci püspök nagyon szereti a szép lovakat és ennél fogva a huszárokat is. Majdnem naponta vendégül lát asztalánál egy-két huszártisztet, akikkel aztán bőségesen elbeszélgethet kedvenc témájáról, a lovakról. Valahányszor új lovat vásárol, mindig meghívja a tiszt urakat és fölötte boldog, ha sikerül kivívni az elismerő kritikájukat.

A minap a huszárőrnagyot hívta meg ebédre és minekutánna elbeszélgettek a közös ló ügyről, a püspök ur így szólott:

— *Órnagy* ur, őszintén szólva, nem vagyok meglegevedve az ön tisztikarával. Hiszen udvariasak, szelidek, józanéletűek, de sohasem látom őket a templomban.

Az órnagy ur megpödrte a bajuszát és méltatlankodva válaszolta:

— Én se vagyok meglegevedve a méltóságos ur papjaival. Hiszen mulatók, vig finok, de sohasem látom őket a gyakorló téren.

— **Főhadnagyokból — postatiszt.** A m. kir. posta és távirat elnökigazgatója *Dömötörfy* Arthur és *Hrnják* Milos főhadnagyokat a X. fizetési osztályba posta- és távirat-tisztekké nevezte ki.

— **Picquart hírlapíró.** A Párisban megjelenő szocialista *Aurore* közli, hogy *Picquart* ezredes a Dreyfus-ügy ismert alakja, állandó munkatársa lett és katonai kérdéseket fog ismertetni a lapban.

— **A halál torkában.** Tegnap reggel két *makói* ember majdnem halottja lett a széngáz-mérgezésnek. *Papp* András és fia *József* késő éjjel feküdtek le, úgy hogy mikor *Papnak* a felesége munkába ment reggel hazulról, az emberek még aludtak. Hogy a szoba hideg ne legyen, az asszony szentet vitt be a szobában levő takaréktűzhelybe, fát rakott rá, de arról megfeledkezett, hogy a cső be van dugva. A csendesen égő fából gyilkos széngáz fejlődött ki, amely mind a két embernek feltétlenül halálát okozta volna, ha a véletlen meg nem menti őket. *Papnak* van egy kis leánykája, aki 6 óra tájban bement a szobába, hogy felköltse a bátyját, aki lakatoslegény. A leányka elrémülve látta az apját mozdulatlanul, összetört arccal feküdni a földön, Segítségért szaladt a szomszédokhoz, akik ajtót, ablakot kinyitottak, orvosért mentek, s dörzsöléssel igyekeztek lelket rázni a két elalélt emberbe. *Paku* Imre dr. városi fő-orvos rögtön a helyszínen termett s a két embert életre keltette. Megállapította egyben,

hogy néhány pere elég lett volna arra, hogy a szengáz megölje őket. A két Pap most már jobban van.

— **Meggyilkolt papnövendék.** Brassóból írják nekünk, hogy *Badurescu* Mihály görög katolikus papnövendék egy polgári család leányának házasságot ígért és szerelmi viszonyt folytatott vele. Később azonban elhagyta s egy gazdag brassói földbirtokos leányát jegyezte el. Mikor vasárnap este a menyasszonyától hazatért, az elhagyott leány megleste az utcán, elébe állott s rövid szóváltás után kétszer rálőtt a csabító-jára. A papnövendék azonnal meghalt, a leányt letartóztatták.

— **Elfogott dohány-tolvaj.** *Weiler* Péter német-szent-peteri földmivelő bálakban dohányt szállított be az aradi dohánybevéltő hivatalba. Aradra beérve megpihentette a lovait, s ezalatt meglopták a szállítmányát. *Tóth* Dezső aradi csavargó elloptott *Weiler* kocsijáról nyolc csomag dohányt. A rendőrség elcsipte a dohány-tolvajt s átadta az aradi törvényszék vizsgálóbíró-ságának.

— **Meglopott főügyész.** *Dr. Geguss* István királyi főügyész — mint fővárosi tudósítónk írja — tegnap az *Andrássy-ut* 2. számú borbély üzletben borotválkozott. Amikor fizetni akart, nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy pénztárcája, amelyben 240 korona volt, eltűnt a zsebéből. Nyomban észébe jutott, hogy a borbély inas feltűnően sokat forgolódott körülötte. Vallatásra fogták az inast, aki csakhamar beismerete, hogy tényleg ő lopta ki a főügyész zsebéből a pénztárcát, amelyet nyomban vissza is adott. A tolvaj kis inas ellen a rendőrség vizsgálatot indított.

— **A karperec.** Egy *M.* nevű berlini bankár házában szombaton estély volt, amelyen egy ismert énekesnő is közreműködött. Az éneke is nagyon tetszett az elegáns közönségnek, de megbámulták a briliáns karperecet is, amely bal csuklóját ékesítette. Különösen egy fiatal portugál volt nagyon elragadtatva a karperectől. A portugál a bankárfamiliával nagyon bizalmas barátságban van s mikor a társaság késő éjjel oszladozott, engedelmet kért az énekesnőtől arra, hogy bérkocsin hazakísérhesse. Az énekesnő köszönettel fogadta az ajánlatot. A lakása előtt aztán rémülettel látta, hogy drága karperece elveszett. Mivel biztosan tudta, hogy a karperece még megvolt, mikor kocsiba ültek, csakis utközben tűnhetett el, de hiábavaló volt minden keresés. Arra az énekesnő rögtön visszahajtatott a bankárekhoz s a jelenlétükben a portugált vádolta, aki égre-földre esküdözött, hogy ártatlan. Másnap aztán az történt, hogy a bérkocsis megjelent az énekesnőnél és átadta neki a karperecét, amelyet a kocsivárosok között talált. Hogy hogyan került oda a karperec, azt nem tudja megmagyarázni az énekesnő.

— **Öngyilkos statisztikai díjnok.** Budapestről jelenti tudósítónk: Ma reggel a városligeti szinkör mögötti tisztáson egy fiatal ember holttestét találták, amely az éjszakai hidegben egészen megfagyott. A jobb halántékán lövéstől eredő seb volt. A rendőrség megállapította, hogy *Korlik* Jenő csikortornyai születésű 20 éves statisztikai díjnok, aki a napokban eltűnt köztemető ut 4. számú lakásáról. Hozzájártozóinak azt írta, hogy *Fiuméba* megy és öngyilkosságot követ el. A rendőrség konstatálta, hogy a szerencsétlen fiatal ember öngyilkossá lett.

— **Ráfizetés nélkül életnagy águ fényképek.** Ilyeneket hirdet mai lapunkban kivételes próbakedvezmény gyanánt *Porter Vilmos Nagy* Aruháza, a Szabadság-téren. De ez a kedvezmény csakis mától kezdve folyó hó végéig tart és azoknak szól, a kik 20 koronáért egyszerre vásárolnak. Az ilyen vevők megkapják a művészies kivitelű életnagy águ fényképet, diszes papírkertbe foglalva, teljesen ingyen, minden ráfizetés nélkül. Ismételjük azonban nyomatékosan, hogy ez a kedvezmény csakis 9 napig tart, vagyis mától kezdve január hó 31-kéig bezárólag. Vidéki írásbeli rendelések is élvezik ezen kedvezményt. Megvagyunk győződve, hogy a közönségből igen sokan sietni fognak ily rend-

kívül előnyös alapon vásárlásaikat *Porter Vilmos Nagy* Aruházában, a Szabadság-téren feledezni, mely téli és béli cikkekben a legszebbet és legtökéletesebbet képes nyújtani. Városi és megyei telefon száma 324.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek és Weisz*nál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265, sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyománkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Talált pénztárca.** A városligeti koresolyapályán ma egy pénztárcát találtak némi pénzzel és iratokkal. Igazolt tulajdonosa szerkesztőségünkben átveheti.

Az ékszer bolondja.

(A szőnyegkereskedő bünei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

A sah országának alattvalói rajonganak a gyémántokért s ez a rajongás gyakran nyilvánul lopásokban. Ilyen gyémántrajongó *Alakbaroff Záman* előkelő bécsi perzsa szőnyegkereskedő, a ki éveken át lopott már a császárvárosban s jóhírnévnek örvendett. Vagyonos ember, jó barátja *Nerimán* khánnak, a szőnyegekkel spekuláló bécsi perzsa nagykövetnek.

Alakbaroff Záman úgy szerezte be ékszer-szükségletét, hogy vásárlás örve alatt sorra látogatta a bécsi ékszerészeket s lopott, amit lehetett. Leggyakrabban a *Mayer F.* és *Fiai* ékszerészceget tüntette ki látogatásaival, ahol apránként 5671 korona értékű ékszert lopott. Tíz nyakék és egy masszív aranylánc tűnt el, míg rájöttek, ki a tolvaj. *Engel* Móricztól egy aranyórát és két láncot lopott a derék perzsa 336 korona értékben *Bother* Bernáttól, *Bellák* Gyulától és *Girellától*, *Wodniemsky* asszonytól is aranyláncokat lopott vagy 1000 korona értékben.

A lopott értékeket *Alakbaroff* eladta vagy elzalogosította. Az értékesítés munkáját *Alakbaroff*nak egy *Kohuff* Leonid nevű földije szokta elvégezni. Mikor *Alakbaroff*ot letartóztatták, *Kuboff*ot is bele akarta keverni a bajba, de ártatlansága mihamar kiderült.

Tegnap tárgyalta az ügyet a bécsi országos törvényszék. A perzsa beismerete a lopásokat, de védekezett is, a következőképpen:

— **Uraim,** vegyék figyelembe, hogy egy perzsa alattvalónak egy osztrák intézmény okozta a romlását. Mikor Bécsbe jöttem, szerény vagyonu és igényű szőnyegkereskedő voltam s föltétlenül becsületos. Romlásom az lett, hogy nyertem a *lutrin huszonnégyezer koronát*. Urasán kezdtem élni, előkelő helyeken étkeztem, énekesnő szeretőket tartottam. A pénz két év alatt elfogyott s akkor nekem már sem volt kedvem dolgozni, de a nagyuri életről nem tudtam lemondani. Így jutottam a bűn karmái közé.

A tanuk, a megkárosított ékszerészek azt vallották, hogy személyvesztő ügyességgel követte el a lopást a perzsa.

Az esküdtek csak a *Mayer* cégnél elkövetett lopásban mondták bűnösnek. *Alakbaroff*ot a bíróság két évi nehéz börtönre ítélte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megijedt betörő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22.

Érdekes betörőt tartóztatott le tegnap este az aradi rendőrség.

Beke Imre a neve a jómádárnak s foglalkozását hamarjában nem is lehetne meghatá-

rozni. Először házmeister volt több helyen, azután a *Roth* testvéreknél volt alkalmazva, s mikor innen is kikopott, az „Aradi Friss Ujság”-hoz állott be rikkancsnak.

Utóbbi minőségében azonban nem tehetett szert nagy jövedelemre s ezért újabb forrás után nézett.

Tegnap délután beszerzett egy üres zsákot s evvel elment a *Petőfi* utca 1. számú ház elé, amelyben a *Roth* testvérek cég raktára van. Itt volt alkalmazva hetekkel ezelőtt s tudta a járást. Szürkületkor belopózott a raktárba s a zsákba kezdett rakosgatni. Mindenfelét, amit talált. Madzagot, papírost és más ilyen nem nagyon értékes dolgokat. Egyszer azonban zajt hallott s ijedtében leejtve a zsákot, elfutott. A raktárból ki az udvarra s innen az utcára. A házbéliek, akik régibb korból ismerték, ráismertek és jelentették a *Roth* testvérek cégnek.

A cég feljelentette a dolgot a rendőrségen, ennek folytán le is tartóztatták.

A letartóztatott betörő *Radó* Károly dr. ügyvédet kérte fel védőül. Ma délután 4 órakor kísérték át az ügyészség fogházába.

§ **Urinőből fegyenc.** Az aradi törvényszék ma összbüntetést szabott ki egy tolvajnőre, ki-nek neve a bűnkronikában nagyon ismeretes. *Biró* Vilmának hívják s valaha uri módban élt. Egyre züllött s végre, számos lopásai miatt a börtönbe került. Már két évi fegyház büntetés volt reá szabva, mikor nemrégiben hat havi börtönre ítélte a törvényszék. Ma összbüntetést mértek reá s ennek fejében két évi és egy havi fegyházat kapott. *Biró* Vilma az ítélet után azon kérelmét fejezte ki, hogy büntetését női fegyházban ülhesse le, hol kézimunkával szeretne foglalkozni.

§ **Megrágalmazott bíró.** *Zámbori* István ma ismét foglalkoztatta az aradi törvényszéket. Egy járásbíró-sági albirót rágalmozott meg, s emiatt mára tüzték ki ellene a főtárgyalást. *Zámbori*, arra való tekintettel, hogy több hasonló ügyben a kuria a nagyváradai törvényszéket delegálta, ezen ügyének is átutalását kérte, miután az aradi törvényszéket a megsértett bírák révén érdekeltnek tartja. A törvényszék, az ügyész indítványára, a kérésnek helyt adva, a mára kitűzött tárgyalást nem tartotta meg.

§ **Pörbe vont tót tulzók.** Nyittráról táviratozzák, hogy a vág ujhelyi választásból kifolyólag *Markovics* Gyula dr. orvos, *Markovics* Rezső dr. ügyvéd és *Csulén* Lajos esperes ellen a magyar nemzet ellen való izgatás miatt a kir. ügyész pert indított, a melynek f. hó 25-én lesz a főtárgyalása a nyitrai kir. törvényszék-nél. Mind a három vádlott hirhedt tót tulzó.

S z e s z ü z l e t.

— Január 22. —

Mai jegyzőcsink: Készárt nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12'80—13— korona mmásanként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ujaradi asszonyka. Eleven tollal van megírva, csak hogy nincs benne esemény. Valamely érdekes történet keretében ez a férfiaknak szóló Locke jó olvasmányul szolgálhat, de így azt kérdezhetné mindenki, hogy miért kellett ezt a kis főrmedvényt közreadni egy politikai napilapban?

M. K. Arad. A szegedi „Meteor”, a ki oly pompásan megjövendöli, milyen idő lesz: *Vozary* Pál és foglalkozására nézve kataszteri főmérnök.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Schwarz Zsigmond, Pécs. — Grünbaum Jakab. Nagyatád. — Steinberger és Klein, keresk. cég, Dees. — Ifj. Stern Mór, Tapolca. — Róth Frigyes György, Budapest — Papp Domonkos, Radnót — Paskesz Mózes, Bonyhád. — Peia Juon, R. Fogaras.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 22.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 15.000 métermáza került forgalomba, gyöngén tartott árakon. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás havas.

Estitőzsde. Berlin 1¼, páris 10-el magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza 1903. áprilisa	7.73—7.74
Rozs 1903. áprilisa	6.68—6.69
Zab 1903. áprilisa	6.14—6.15
Tengeri 1903. májusa	5.81—5.83
Repece augusztusa	11.70—11.80

Zárás 5 órakor:

Buza 1903. áprilisa	7.72—7.73
Rozs 1903. áprilisa	6.68—6.69
Zab 1903. áprilisa	6.14—6.15
Tengeri 1903. májusa	5.83—5.84
Repece augusztusa	

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	694.25
Magyar hitelrészvény	741.50
Lezárt bank részvény	457.50
Rima-Murányi vasúti részvény	490.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	694.25
Közúti vasút	629.—
Városi villamos vasút részvény	324.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 121—2 fillérig, öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 124—5 fillérig, fiatal közep páronként 251—320 kilogramm súlyban 123—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 122—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 122—4 fillérig, közep páronként 240—260 kilogramm súlyban 121—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 120—1 fillérig.

Sertéselészék. Január 19. napján volt készlet 21.618 darab, január 20. napján főlhajtatott 418 darab, január 20. napján elszállított 373 darab, január 21. napján maradt készlet 21.683 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, január 22.

Magyar aranyjárdék 4%	121.—
Magyar koronajárdék 4%	99.35
Magyar arany 4½%	93.65
Magyar ezüst 4½%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyereséjszolgálati kölcsön	201.50
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	181.50
Osztrák papírjárdék	101.—
Osztrák járdék ezüst	101.—
Osztrák járdék arany	121.—
Koronajárdék	101.25
1860-iki államszolgálati	156.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1560.—
Magyar hitelbankrészvény	742.75
Osztrák hitelbankrészvény	696.—
Osztrák-magyar államvasút	695.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi márka	117.10
London	239.87
Páris	95.40
20 márkás arany	23.42

NAPIREND.

Január 23. Péntek. Róm. kath. naptár: Boldogasszony eljegyzése. — Protestáns naptár: Boldogasszony eljegyzése. — Görög-keleti naptár (január 10.): N. Gorgely. — A nap két 7 óra 22 perckor, nyugszik 4 óra 30 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¼—12¼ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¼—2¼ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, elvélve csapadék.

REGÉNY-CSARNOK.

A távollévő.

— Francia regény. —

Irtá: Montégut Maurice.

[22]

(Folytatás.)

Este megint véghetetlen béke érzése, óriási jóllét fogta el; élvezte a hely bizalmas, barátságos voltát, a saját visszahódított egyéniségét. Köröskörül minden elvitázhatatlanul az övé volt. Ő volt az ur, a szava parancs volt, szeretettel hallgatták, mindent, amit mondott jó volt, helyes volt. Miért keresne máshol kalandokat, minek tenné ki magát szemrehányásoknak, mért hagyná elforgácsoltatni az erejét másnak az önkénye által? Mert a büszkesége is meg volt sértve. Renée valami esküszegőnek a szerepét adta neki, az előtt a leány előtt nem volt többé az, ami azelőtt, a hízélgéssel elhalmozott nagy ember, hanem bűnös, aki bírja előtt áll. Pedig nem volt viték s nem volt hozzászokva a megaláztatásokhoz. Nem tűr el többet.

Igy gondolkodott, amint ott ült könyvvel felrakott asztala előtt a karosszékekben.

A nagy, vörös ernyővel fedett lámpás alatt Lucienne ült, a kezében csipkemunkával; Jakab ceruzával a kezében állt mellette s csodálatos soklatu emberalakokat rajzolt egy darab papírra. Nagy igyekezetében a nyelvét is kiöltötte és mozgatta, a vörös haja a lámpás ernyőjétől visszavert vörös fényben épp úgy égett, mint az anyjéé.

A két, tárva-nyitva levő üvegajtón át, amely a kertre vezetett, beömlött a langy, nedves levegő, éji bogarak szálltak be s dűnyögve repkedtek a tetőre rajzolódó fénykörben.

Az idő lassan mult; mintha a munkában telő időben valami szünet állt volna be, a megbocsátás egy pillanata, amelyet a sors adott. A három együtt levő s egymáshoz tartozó emberben mintegy a család gondolata testesült meg, ez a minden emberi igazságok legfőbb igazsága.

Lucienne letette a kézimunkáját s a bizó asszonynak, aki szeret és szeretve tudja magát, a megszokott mozdulatával nyújtotta az asztal felett a kezét Gábornak. Jakab, akinek uj szépségy villant a fejébe, a papirosával együtt odasietett az apjához, az ölébe vetette magát s odatartotta neki a ceruzáját.

— Apám, rajzolj nekem egy atlanti gőzöst!

Gábor és Lucienne hangosan felkacagtak s a gyermek, anélkül, hogy tudta volna, miért, csak mert a többi is nevetett, szintén elkezdett gyöngyöző, kristálytisza hangon kacagni. Tavaly Havreba utaztak, akkor látott Jakab a kikötőben lemacskázott nagy hajókat. Egyszer el is vitte az apja egy ilyen hajóra, hogy nézze meg közelről s ez volt igen nagy hatással a fiúra. Most is erről beszélt.

Az apja előzékenyen rajzolt le neki egy ábrándos alakú gőzhajót s Jakab gyönyörködve nézte a munkáját.

— Most ird alá a nevét. Még nem is irtad alá, — szolt aztán.

Igy ment ez minden este, néha a szomszédos nyaralókból szeretetreméltó szomszédok jöttek, meg szép szomszédok s ekkor a kert élénké lett pajzán ifju leányoktól s büszke, karcsu szép asszonyoktól.

— Itt jó lenni, — gondolta Gábor.

Mivel az óra már kilencet ütött, megjelent az angol bonne s Jakabot többszöri jóéjt kívánás után kivitte. A férj s a feleség most mély nyugalom közepette magukra maradtak.

A hold fehéren emelkedett fel a fák koronája fölé s a fal másik oldalán levő bozótok között a lakatlan, elhagyatott pavillon, mint valami tömör elmosódó tömeg tűnt fel. A fény és árnyék összeütközése által kétszeresen nagy-nak és mélabusnak látszott.

Lucienne nézte a pavillont. Ez az épület mindig elszomorította, sőt csaknem félelemmel töltötte el, úgy hogy sokszor azt kívánta magában, hogy a szomszédház tulajdonosa, ha már ugysem lakja legalább adja bérbe vagy pedig romboltassa le. Gábor csufolta ezt a gyengeségét s azt szokta mondani, hogy jobb szereti, ha üres pavillon van a kertje fala mögött, mintha kíváncsiak básmésködnének be rajta.

— Eh mit, olyan szomorú külseje van. Igazi

kisérteteknek való ház, az ember mindig azt várja, hogy a fehér asszony bukkanjék fel belőle.

— E szavakra „kisértet“ és „fehér asszony“ Gábor hirtelen felugrott, aztán rögtön álmódzásba merült s a lelkében egy gondolat kezdett urrá lenni, amelyet eleinte hevesen utasított el magától. Lehetetlenség, örület! De az a gondolat újra felmerült, utat tört magának s belefészkelődött az agyvelejébe.

De aztán, mikor Lucienne fölkel, hogy a szobájába menjen, elfeledett mindent s követte a feleségét mint házasságuk első idejében.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 6.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Nemzeti színház.

Bérlet 113. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1903. évi január hó 23-án.

CSÁSZÁR IMRE mint vendég:

Egy szegény ifju története.

Színmű 5 felvonásban, 7 képben. Irtá: Feuillet Octave.
Franciaiból fordította: Feleki Miklós és Hegedüs L.

SZEMÉLYEK:

Odiot Maxim	Császár Imre.	Gaston	Martházi M.
Bévallan	Zilahy Gyula.	Laroquené	Follinuszné.
Laroque	Csiky Laszlo.	Margit, leánya	Gazdi A.
Laubepin	Németh J.	Helén, nevelő	Gödz Aranka.
Alain, szolga	Győre Alajos.	Chamblain	Tukorai L.
Desmarts	Gózon Béla.	Christine	Garai Ilonka.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Telefon 162. sz.

Ajánlok kitűnő minőségű szagtalan

fü t ő k ő s z e n e t,

darabos

légszesz pirszenet (koks)

kétszer mosott, valódi porosz

kovács k ő s z e n e t,

rostált darabos

b ü k k f a s z e n e t,

50 kilós ólmozott zsákokban, házhoz szállitva, legutányosabb árak mellett.

Reusz Mór,

Arad, Borez Beni-tér 12.

103

A rendelmenyek szállitása szigorú ellenőrzés mellett történik és a helyes súlyért jótállást vállalok.

TELEPHON 151.

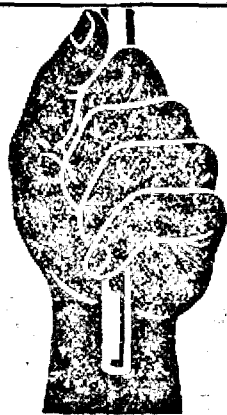
FARSANGRA

MEGHIVÓK,
TÁNCZRENDEK,
BELÉPŐ JEGYEK

mérsékelt áron a legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig beszerezhetők az

Aradi Nyomda Részvény Társaságnál.

TELEPHON 151.



Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatásu

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

MUNDAN

legújabb és legkitűnőbb amerikai folttisztító víz.

Mindenféle ruhaszövetből zsír és egyéb foltot azonnal eltávolít anélkül, hogy a szövet színét megtámadná avagy azon a más tisztítószerrel szokott foltkarikát idézne elő. **Mundan** nem gyúlékony, kezelése nem jár veszéllyel.

Egy 200 grmos üvegnek az ára 25 krajczár.

Phenol-sav.

Poloska kiirtására egyetlen biztos hatásu szer, alkalmazása igen egyszerű. egy párszori beecsetelés után meglepő eredmény érhető el. — **Ára egy üvegnek 35 krajczár.**

A fenti szerek csakis 126

Hajós Árpád

gyógyszertárában kaphatók

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.



Szép fogak!
csakis

DENTOLIN

fog creme
használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.
Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

**illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpaszták,
szárvizek,
hölgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.**

A legmegbízhatóbb minőségekben mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON.

Papirkereskedés

TELEFON 126. SZ.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája,
fényképeszeti cikkek raktára.

DISZLEVÉLPAPIROK

művészies kivitelű dobozokban, felülmúlhatlan választék.

FESTÉKSZEKRÉNYEK

olaj és aquarel.

RAJZESZKOZOK.

FÉNYKÉPÉSZETI GÉPEK.

ÍRÓ-ASZTALI KÉSZLETEK.

Rendkívüli nagy választék.

Valóban mérsékelt árak!

Képes a üveglapok és levezető lapok legújabb és legjobb készítésére.

Az üzlet egész nap nyitva van.

Könyvnyomda

Charita Aradlessis most a legújabb merített levélpapir

A legegységesebb névjegyek nálam készülnek.

Fényképeszeti cikkek raktára

33

Naponta postacsomag-peditió.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásokról kérlek a hirdetés alatt levő címekre hivatkozni.

Amennyi hirdetésre előre fizetendő.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetések felvételét a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy cselekednek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulási helyein.

Erdélyi kormos alma

1 kilogramm 15 kr. Kapható Spenser Adolfnál Aradon, Wesselényi-utca 16. szám. 24

Ajánlkozom

teljesen gyakorlatlan téglaverés és égetésre, felelő ég mellett hosszabb időre. Ertekezhetni lehet Lammert Ferencz szijgyártó üzletében. Arad, Andrassy-tér 8. szám. 120

Kereskedők és iparosok figyelmébe!

Ha jó tiszta nyomásu

ruggyanta bélyegzőt

akar használni, úgy rendeljen csak is Tintner-féle gyártmányu ruggyanta bélyegzőt, képviselve Aradon

Gáspár Soma által

Szent Péter-tér 5. sz.

Giller Róbert

órák és ékszerész

ARADON.

Vanszerencsém tudomásuladni, hogy helyben,

Andrassy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

rutinyosan és jótállás mellett eszközöketnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

146

órák és ékszerész.

714—1903. sz.

Hirdetés.

Miután az 1890. évi I. t. cz. 112. § a értelmében, minden járműnek éjjel és sötét időben, feltűnő helyen vagy lámpával világítva kell lennie vagy a vonó állatok legalább egyikre csengővel látható el, ennél fogva felhívom a lakosságot, hogy ezen törvény szabását szigorúan tartsák be.

Arad, 1903. évi január hó 18.

Sarlot,
főkapitány.

FIGYELEM!

Új szakiskola Aradon!

Előnyös feltételek mellett szakszerű oktatást nyújtok hölgyeknek és uraknak a legelterjedtebb Yost-féle írógép gyors és pontos kezeleséből a délutáni esetleg esti órákban.

Ugyancsak elvállalok mindenemü sokszorosítási munkát u. m. beadványok, körlevelek, czímírások stb. esinios kivitelét szerény díjazás mellett.

Teljesen jó karban levő használt írógépek kaphatók, nem különben más gyártmányukat a legkedvezőbb módozat mellett becserelek.

Tudakozásokra közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál 3—5 óráig.

VASS IMRE,

a Yost-írógép reszv. társ. hivatalnok, Arad. Rákóczy-utca 30. — Telefon 455.

Vidéki

téli és nyári vendéglő részére egy teljesen jártas, óvadék-képes

csapost keresek,

a ki a román nyelvet is teljesen bírja.

Fiatall házaspár, kinek jó konyhája van, esetleg hentes- vagy mészáros-mesterséget üz, előnyben részesül. Ajánlatokat

Goldschmidt Mihály

czéghez intézendők Aradra,

hol szívességből esetleg bővebb felvilágosítás nyerhető.

Ugyanott egy használt, de jó karban levő jégszekrény megvételre kerestetik. 128

Magy. kir. államvasutak.

189652—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak építési és pályafentartási (D.) főosztályában szerkesztett vagy egyébként ott előfordulható rajzok többszörösítési egységárainak 5 évre terjedő biztosítására, nyílt pályázatot hirdet.

AZON rajzok (autografiák, foto litografiák, kővésetek stb.) melyekből a többszörösítvények minőségére vonatkozó követelmények megíthatók s melyek az egységárak megállapítására befolyást gyakorolhatnak; ezen igazgatóság VI. Teréz-körút 56 alatti központi tervtárunkban (földszint 25. ajtó) és D III. szakosztály emeleti hivatali helyiségében. — köznapokon reggeli 8 és d. u. 2 óra s ünnep- és vasárnapokon d. e. 9 és 12 óra között f. évi február 5-ig megtekinthetők. Központi tervtárunkban a munkanemeket tartalmazó pályázati feltételek is díjmentesen kaphatók s ugyanott az esetleg szükséges bővebb szóbeli magyarázatok is megfognak adadni.

Csak az itt kapható ajánlati mintákon (ürtáblázatok) benyújtandó ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Budapesten, 1903. évi január hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik.)

Aki jó és szép czipót akar az készítőre czipótt

Seelinger M. Andor

uri és női minta czipészetében

Szabadság-tér 4. (Pölzl-kávéház mellet.)

Készít legújabb divat szerint és fősos lábakra 134

(Orthopäd) gyógy-czipőket.

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árák 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű gumicsövek 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi-fecskendők és kutak valamint javítások elfogadtatnak.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Magyar királyi államvasutak Budapest-balparti üzletvezetősége.

42679—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége az 1903. évre szükséges 11500 m³ egyméteres hosszúságú kemény hasábos tüzfifa szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1903. évi január hó 28-án déli 12 óráig az üzletvezetőség I. általános osztályához (VI. Teréz-körút 62. sz. I. em. 5. sz.) benyújtandók, a bánatpénz pedig január hó 27-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál befizetendő.

Az ajánlattételre vonatkozó egyéb határozmányok illetve részletes pályázati hirdetmény az üzletvezetőség általános osztályának leltár beszerzési csoportjánál, valamint a többi üzletvezetőségeknél megtekinthetők.

Az általános és a tüzfifa szállításra vonatkozó különleges feltételek pedig az igazgatóság nyomtatványtáránál megszereshetők.

Budapest 1902. december 2.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Az Andrassy-téren

9. sz. házban

f. évi május hó 1-től kezdve egy esetleg két nagy

bolti helység,

valamint raktár, műhely vagy kisebb lakásoknak használható

udvari helységek

kiadó.

A közelebbi feltételekre nézve felvilágosítás nyerhető Walder Gyula fűrészgártulajdonos urnál. 223

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczen.

32890—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Csap és Királyháza állomásán 1903. évi július hó 1-én a vasuti vendéglők bérlete lejár, ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglők bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Csap, illetve Királyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére” felirattal ellátott, nemkülönben a keltő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1903. évi február hó 10-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térti vevénnyel nyújtandók be; külön-külön mindegyik vendéglőre ugyanazon időpontig, bánatpénz pedig négyszáz korona készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól, a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi) osztályban (Fisza-palota II. emelet 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12. és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A m. kir. államvasutak fenn tartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül — tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára, szabadon válasszassanak.

A vendéglő helyiségek közül az I—II. oszt. étterem fűtése és világításáról a vendéglős saját költségén köteles gondoskodni míg a III. osztályu váró- és étterem világítási és fűtési költségeit fele részben a vasutintezet, fele részben pedig a vendéglős viseli.

Kelt Debreczen, 1903. évi január hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)